

Buzetski list

**Novi domovi
za mlade obitelji**

**Posljednji boškarin
na Buzeštini**

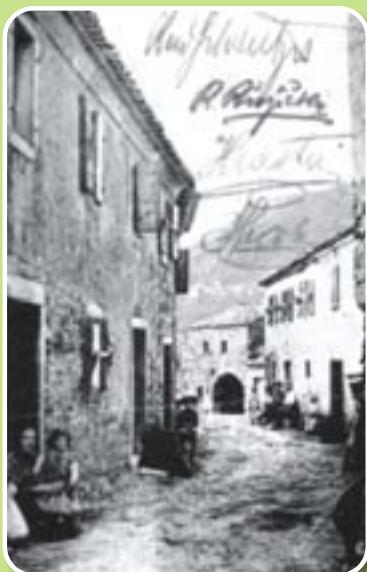
**Pod ladonjom:
Mladen Kontić**

**Minjera prvi rudnik
boksita u svijetu**

**Eko med
obitelji Sirotić**

Roč nekad... i danas

Uvodna riječ

Drage Buzećanke i Buzećani

Ušli smo u drugu polovicu godine, stigle su i ljetne vrućine, ali kao što možete i sami vidjeti, unatoč jakom suncu, nastavljaju se i dovršavaju otvoreni radovi. U prošlom broju sam spomenuo najvažnija ulaganja u infrastrukturu i nastavak investicijskog ciklusa razvoja Buzeštine. Svi ti veliki zahvati najprije zahtijevaju dugu pripremu dokumentacije i izdavanje dozvola. Nakon toga počinju radovi, koji često otežavaju uobičajeno odvijanje dnevnih aktivnosti na način kako smo navikli, uzrokujući prometne gužve.

Cesto se nakon početka radova javljaju i nepredviđeni problemi, jer se na terenu otkriju nove okolnosti koje iziskuju dodatno vrijeme, radove i sredstva. Nažalost, projektna dokumentacija, kao što zna svatko tko je gradio kuću ili stan, najčešće ne može predvidjeti baš sve okolnosti i potrebne radove kad se jednom počne s gradnjom.

To se moglo najbolje vidjeti kod rekonstrukcije ulice II. istarske brigade i dijela Trga Fontana, koja upravo ulazi u svoju posljednju fazu. Od trenutka kad su radovi počeli zajedno smo mnogo toga izdržali: otežani promet, nemogućnost pristupa vozila pojedinim objektima, kišu, blatu, buru, neplanirane zahvate i druge nedaće. Najteže je bilo stanarima same ulice i zbog toga se iskreno zahvaljujem svim građanima na iskazanom strpljenju i razumijevanju s kojim su prihvatali teškoće što su ih izazvali radovi. Oni se primiču kraju, budući izgled ulice i trga sada je već vidljiv i vjerujem da ćemo na kraju biti ponosni sa svime što je napravljeno.

Osim toga, obnavljamo Stari grad, izgrađujemo sustav odvodnje otpadnih voda, dajemo opsežne potpore u gospodarstvu, saniramo škole i ceste, obnavljamo mrežu javne rasvjete, uređujemo društvene domove, provodimo široki spektar socijalnih programa i još mnogo drugih stvari manjeg obujma. Cijelo to vrijeme nastojimo dodirnuti svaki kutak Buzeštine i svima omogućiti jednak standard. A on se ponavlja sastoji u malim, ali za život bitnim, svakodnevnim zahvatima... Ili kako je to jedan pisac znao reći:

Za male svakodnevne stvari potrebno je puno više energije nego za rijetka junačka djela.

mr. sc. Valter Flego
gradonačelnik Grada Buzeta

SADRŽAJ:

2 Riječ gradonačelnika

PROJEKTI 4 Novi domovi za mlade obitelji

5 Dovršeno uređenje škole na Vrhu

MJESNI ODBOR 6 Buzet - Stari grad

GOSPODARSTVO 7 Gradske subvencije za nabavku sadnica...

8 Ekološka proizvodnja meda obitelji Sirotić

POD LADONJOM 10 Mladen Kontić

OBLJETNICE 12 Trideset godina bratimljenja Buzeta s Čabrom i Quattro Castella

13 Dva desetljeća manifestacije »Z armoniku v Roč«

BAŠTINA 14 Minjera prvi rudnik boksite u svijetu

18 Posljednji boškarin na Buzeštini

24 Selo Sv. Martin

KULTURA 16 Središnja smotra narodne glazbe i plesa Istre

17 Festival bošnjačke kulture

22 Buzetski pučki teatar

VIJESTI 20 Ukratko iz Buzeštine

JUBILEJI 27 Proslava u školi

GODIŠNJICE 32 Ponovno su se sreli

VODIČ 27 Plan grada Buzeta

TURIZAM 32 Top 5 odredišta na Buzeštini

SPORT 34 Na utakmici s najmlađim buzetskim nogometnima

36 Sportske vijesti

OBRAZOVANJE 38 Najmlađi posjetili Zoološki vrt

39 Maturanti Srednje škole Buzet

40 Osmaši generacije 2007./2008.

ZDRAVI GRAD 41 Biti ili piti

SAVJETI 43 Zdravlje: bolesti srca i krvnih žila

44 Poljoprivreda: vinarstvo na Buzeštini

46 Životinje: osjetilo mačaka

STARE OBTELJI 48 Fran Flego

BUZETSKE ĆAKULE 49 Tunel u Marčaneškom Polju

BUZETSKA KUHARICA 50 Istarska maneštra

ĆIĆSKI LIST 51 Zarogajmo na Ćićariji

ŽIVOT 52 Vjenčani

53 Rođeni

INFO 54 Važnije ustanove u Buzetu

Rujan 2008. | Broj 1. | Godina I. | Buzetski primjerak | ISSN 1846-7776

Buzetski list

Novi domovi za mlade obitelji | Pod ladanjom: Mladen Kontić | Minjera prvi rudnik boksite u svijetu | Posljednji boškarin na Buzeštini | Eko med obitelji Sirotić

IMPRESSUM:

Buzetski list,
revijalno-informativni magazin,
godina I.,
Broj 3,
Kolovoz 2008.
Izlazi 3 puta godišnje

IZDAVAČ:

Grad Buzet,
II. Istarske brigade 11, Buzet

ZA IZDAVAČA: Valter Flego

GLAVNI UREDNIK:

Ana Pisak

POMOĆNIK UREDNIKA:

Siniša Žulić

SURADNICI:

Ornela Rumen, Nenad Šćulac,
Božo Jakovljević,
Nada Prodan Mraković,
Arnela Mačković Tadić, Saša Arsić,
Elvis Černeka, Dorijan Jakac,
Darko Matković, Dejan Hren
Foto Mirko, Foto Festival

GRAFIČKA UREDNICA:

Sanja Vivoda Benac

TISAK:

Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

NAKLADA: 2.700 primjeraka

KONTAKT:

Grad Buzet
(Za Buzetski list)
II. istarske brigade 11, 52420 Buzet
e-mail: buzetski-list@net.hr

ISSN 1846-7776

NASLOVNICA:

Detalj Starog grada Buzeta
(Snimio: Dejan Hren)

PROJEKTI

Poslje uređenja krova
i ugradnje plina

Novo ruho škole u Vrhu

Zgrada škole u Vrhu dobila je i novu fasadu za koju je iz gradskog proračuna izdvojeno 240.000 kuna

Piše: Nenad ŠĆULAC

Školstvo u Hrvatskoj nije u nadležnosti gradova, ali gradska tijela Grada Buzeta, u skladu s svojim mogućnostima, nastoje ulagati u uređenje školskih zgrada na Buzeštini. Grad Buzet želi ostvariti što ravnomjerniji razvoj svih mjesnih odbora, a doprinos tomu daje i obnavljanje i uređenje školskih zgrada na

području Grada.

Naime, poznato je da je pri kraju rekonstrukcija zgrade osnovne škole u Buzetu u koju Grad, u suradnji sa Županijom, ulaže velika sredstva kako bi buzetski učenici imali sve potrebne uvjete za suvremenu nastavu. S jednakom željom za poboljšanje uvjeta rada u školstvu, Grad je ufinancirao i uređenje područne škole u

Vrhu.

Uređenje škole u Vrhu počelo je 2006. godine uređenjem krovišta zgrade, te potom nastavljeno ugradnjom novog sustava grijanja, odnosno prelaskom na ekološki prihvatljiviji i razmjerno ekonomičniji energet, plin. Nakon dovršetka tih radova, uslijedilo je uređenje pročelja,

što je također bilo nužno jer je desetljećima stara žbuka pod utjecajem atmosferskih prilika oronula i u velikoj mjeri izgubila svoju zaštitnu ulogu. Stoga je ovog proljeća počelo njeno uređenje, koje je dovršeno tijekom ljeta, tako da će učenici s područja Vrha od jeseni imati ljepšu, obnovljenu školu. Gradskim je proračunom u 2008. godini za uređenje pročelja škole u Vrhu predviđeno ukupno 240.000 kuna.

Asfaltiranje prometnica

Popravljaju se nerazvrstane ceste

Na popisu za obnovu su ceste u Barušićima, Šćulcima, Vrhu, Duričićima, Valicama, dio županijske ceste Buzet-Pazin, cesta Pašutići-Kotli te cesta za Hum i Marčeneglu

Kao i svake godine, Grad Buzet nastavlja uređivati nerazvrstane ceste na svojem području. U tu svrhu, svaki mjesni odbor na području Grada dostavio je popis svojih prioriteta i potreba na temelju kojeg će se, u skladu s predviđenim sredstvima i drugim konkretnim okolnostima, tijekom ove godine rekonstruirati i asfaltirati neke prometnice na Buzeštini.

Na području MO Vrh, asfaltirat će se ceste u Barušićima (dužine 80

metara), Šćulcima (dužine 350 metara) i Vrhu (dužine 110 metara). Na području MO Roč, asfaltirat će se cesta u Duričićima u ukupnoj dužini od 1300 metara. Na području MO Sovinjak, asfaltirat će se cesta u Valicama. Na području MO Krušvari, asfaltirat će se dionica koja od županijske ceste Buzet - Pazin vodi prema Jezeru u ukupnoj dužini od 750 metara. Isto tako, uredit će se i asfaltirati cesta Pašutići - Kotli (ukupne dužine 1600 metara), koja spaja područja dvaju mjesnih odbora. Uz te

veće zahvate, sanirat će se manja oštećenja na nekoliko lokacija.

Osim toga, u suradnji s Županijskom upravom za ceste uložit će se dodatnih 6 0 0 . 0 0 0 k u n a u

rekonstrukciju ceste za Hum i Marčeneglu. Na taj način investicije u rekonstruiranje lokalnih i nerazvrstanih cesta u 2008. godini na području Grada bit će veće od dva milijuna kuna.

Kuću iz 18. st. Grad Buzet rekonstruirao za stambene potrebe

Novi domovi za mlađe obitelji

Sljedeća zgrada koja će biti uređena je palača Versi, smještena neposredno do župne crkve, za koju je izrađen idejni projekt, a u tijeku je i izrada glavnog projekta

Piše: Nenad ŠĆULAC

S obzirom na rastuću potrebu za dodatnim stambenim i poslovnim prostorom u užem dijelu grada, poglavarstvo se 2006. godine odlučilo na rekonstrukciju i uređenje ambijentalno vrijedne kuće iz 18. stoljeća u Starom gradu koja je bila u ruševnom stanju.

Kako bi gradnja bila u potpunosti u skladu s modernim arhitektonskim projektom, predviđena je rekonstrukcija i uređenje zgrade u višu obiteljsku kuću s tri stambene jedinice i jednim uredskim prostorom. Ukupna vrijednost investicije iznosi gotovo 500.000 kuna.

Stanovi za mlađe

Postupak pripreme za samu gradnju prilično je dugo trajao zbog mnoštva posebnih uvjeta koje traži svaki značajniji zahvat u starogradskoj jezgri. Povjesna jezgra Buzeta upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i stoga je potrebno ispuniti točno određene uvjete gradnje, kako bi se nakon rekonstrukcije zadržao vanjski izgled zgrade u skladu s tradicionalnom arhitekturom ovog podneblja.

Osnovna ideja kojom se poglavarstvo rukovodilo, pri upuštanju u tu investiciju, je da se na taj način osigura stambeni prostor koji će biti namijenjen mlađim obiteljima s područja Grada

Buzeta putem prodaje ili zakupa, te da tako stečena sredstva budu ponovno uložena u sanaciju sljedeće ruševne zgrade u Starom gradu. Prema planu, sljedeća zgrada koja će biti uređena je palača Versi, smještena neposredno do župne crkve, za koju je izrađen idejni projekt, a u tijeku je i izrada glavnog projekta, tako da je za očekivati da bi se uskoro moglo krenuti s uređenjem palače Versi.

Bespovratna sredstva

Starogradska jezgra Buzeta, kao uostalom i Roča i Huma, ima iznimnu kulturnu vrijednost i stoga ju je potrebno očuvati od propadanja. Zbog toga je poglavarstvo dalo još jednu inicijativu kojom nastoji olakšati uređenje vlasnicima kuća u povjesnim jezgrama tih triju naselja. U veljači 2007. godine, donijeta je Odluka o sufinanciranju uređenja pročelja objekata u starim jezgrama Buzeta, Roča i Huma i njome se vlasnicima stambenih i stambeno-poslovnih objekata mogu, na temelju propisanog postupka, dodijeliti određena nepovratna sredstva za uređenje pročelja. Gradskim proračunom je i u ovoj godini za tu namjenu predviđeno 100.000 kuna.

OBNOVLJENA ZGRADA U STAROM GRADU

PREDSTAVLJAMO MJESNE ODBORE

GORAN JAMBROŠIĆ POMNO PRATI TIJEK OBNOVE PROSTORIJE MO STARI GRAD

Stari grad Buzet Borba s godinama stoljetne utvrde

Obnavlja se prostor Mjesnog odbora, otkupljuju se parcele za gradnju parkirališta, a uskoro će početi i radovi na novom kanalizacijskom sustavu...

Piše: Arnela MAČKOVIĆ TADIĆ
Snimio: Dejan HREN

U kotlini rijeke Mirne brdašce je svojim zidinama okružio Stari grad Buzet. Ubrzan život koji je ušao i ulazi kroz Mala i Vela vrata, osim izlizanog kamena na ulicama gdje vrijeme stoji, nije ostavio traga.

„Staračke“ boljke

Unutar stoljetne buzetske utvrde svoj je dom pronašlo petstotinjak stanovnika, točnije, dvjesto domaćinstava šarolike strukture. Uz svu ljepotu života u vrijednom povijesnom ambijueto te sudjelovanja u raznim kulturnim, gospodarskim i drugim manifestacijama i priredbama koje se redovito odvijaju u Starom gradu, mještani imaju i ozbiljnih teškoća: vode već dosta dugi i bitku protiv posljedica troznamenastih godina grada.

A problemi tog „starca“ su mnogo brojni: dotrajali kanalizacijski sustav, nedovoljan broj parkirnih mjesta, zgrade

koje zbog neraščišćenih vlasničkih odnosa propadaju ili su u derutnom stanju... Rješavanje tih gorućih pitanja najstarije dijela Buzeta primarni je cilj i Mjesnog odbora Stari grad kojeg čine Goran Jambrošić, predsjednik, te članovi Emil Prodan, Nadia Šestan, Marinela Ivančić i David Marfan.

Nova kanalizacija

- Namjera nam je u ovom mandatu rješiti neke od ključnih stvari koje najviše otežavaju život stanovnika starogradske jezgre. Održavanje starine daleko je teže od nove izgradnje jer zahtijeva komplikiranije zahvate i veća ulaganja. Trenutno radimo na obnovi i sanaciji kanalizacije, a paralelno s tim radovima riješit će se i problem lošeg pritiska vode.

Riječ je o velikim ulaganjima i rekonstrukcijama koje bi trebale uskoro početi, a samim

time i stanari se moraju naoružati strpljenjem. Problem odvodnje sve je ozbiljniji zbog smrada, odrona i dotrajalosti cijevi što, naravno, narušava kvalitetu života. Projekt kao i potrebne suglasnosti i dozvole su spremni, pa se nadamo da će barem dio nužnih sredstava biti uspješno ubačen u gradski proračun za sljedeću godinu. Prvi korak će biti izgradnja kraka do nekadašnje klaonice do zidina Starog grada. Početak radova, prve od ukupno dvije faze, predviđen je već za iduću godinu. Planira se da će ukupna investicija iznositi više od 15 milijuna kuna. Voditelj projekta je gradsko komunalno poduzeće „Park“, istaknuo je Goran Jambrošić.

- U tijeku je i rekonstrukcija prostora Mjesnog odbora. Obnavlja se njegova unutrašnjost. Uređenje će omogućiti bolji rad Odbora ali i stvoriti primjereni prostor za okupljanje i razne aktivnosti građana. Troškovi tih radova iznositi će stotinjak tisuća kuna dodao je Jambrošić.

Gdje parkirati?

Stari grad sve više muči i problem parkirališta. Gradske ulice, kao i sve površine unutar stoljetne utvrde, nisu namijenjene intenzivnoj vožnji, kao ni parkiranju. Trenutno broj automobila dvostruko nadmašuje broj parkirnih

mjesta, zbog čega nastaju problemi kretanja i cirkuliranja prometa. Unatoč zabrani zaustavljanju vozila, od 19 do 7 sati, u starom dijelu Buzeta osobama koje ne posjeduju dozvolu (svakom domaćinstvu je podijeljena jedna dozvola), problem nije riješen. Stoga je odlučeno da se sagradi novo parkiralište, na lokaciji od velikog zavoja do Malih vrata, ispod sadašnje šetnice. U tijeku je prikupljanje dokumentacije te otkup parcela na kojima se predviđa gradnja.

Obnova pročelja

Druga, ona lijepa strana Starog grada jest povijesna baština koju „mjesto na brdašcu“ čuva već dugi niz godina. O njegovoj ljepoti svjedoči i porast zanimanja sugrađana, turista, poduzetnika

i, posebno, mladih ljudi koji svoju budućnost vide unutar zidina. Sve više se obnavljaju što privatne kuće, što javni spomenici (prošle godine je obnovljena

Vela šterna). Grad Buzet je u proračunu namijenio 200 tisuća kuna za sufinanciranja obnove pročelja u starogradskoj jezgri.

Poslije dugo vremena otvorena je i prva suvenirnica. Turistička zajednica Buzeta tijekom ljeta, pokraj Velih vrata, postavlja info punkt na kojem turisti i brojni domaći posjetitelji mogu dobiti odgovore na sva pitanja o gradu-muzeju.

Očišćene padine

U povodu ovogodišnjeg Praznika rada Mjesni odbor Stari grad organizirao je druženje uz dobar zalogaj domaćeg fažola. Druženju su se, osim Starograda, odazvali i ostali stanovnici Buzetine. Iz tog je druženja proizašla i akcija „Rabota“, održana početkom srpnja, u sklopu koje su se čistile gradske padine. Pokretači te ekološke akcije bili su MO Stari grad, Turistička zajednica Grada Buzeta, Komunalno poduzeće „Park“ uz podršku raznih poduzetnika te nadasve ljudi dobre volje, uvijek spremnih na volonterski rad.

Grad Buzet sufinancira trećinu sadnica

U prošloj godini nabavljeno je oko 14.000 sadnica vinove loze, 3100 maslina i 300 sadnica voća.

Za te je namjene u gradskom Proračunu osigurano 140.000 kuna

Pripremila: Ornella Rumen

Područje Grada Buzeta zauzima 167 četvornih kilometara i prema podacima iz Projekta ukupnog razvoja Grada Buzeta od 2007. do 2011. godine, poljoprivredno zemljište zauzima 5800 hektara. Od tega je obradivo

4046 hektara, što uključuje oranice, vrtove, voćnjake, vinograde i livade. Ostalo je neobradivo, odnosno riječ je o pašnjacima. Uz karakteristične male posjede, problem je i velika rascjepkanost.

Proizvodnja pada

Ono što posebno zabrinjava, je stalno smanjenje poljoprivredne proizvodnje i obradivih površina. Uzrok je neisplativost te proizvodnje zbog ograničavajućih čimbenika prirodne i gospodarske naravi. Da bi se taj trend preokrenuo, nužno je postići racionalno i skorištavanje obradivih površina te snažnije potaci obiteljska i tržišno orijentirana poljoprivredna gospodarstva. Programom poticaja i subvencija u poljoprivredi, Grad Buzet želi doprinijeti boljem i kvalitetnijem korištenju, inače ograničenih, sredstava za unapređenje poljoprivrede.

Za vlastite potrebe

U Upisnik obiteljskih gospodarstava upisano je ukupno 337 gospodarstava sa područja Grada Buzeta, od čega ih je osam registrirano kao trgovачka društva, a 11 kao obrti koji ostvaruju veće

prihode od poljoprivrede i u sustavu su PDV-a. Pojedina gospodarstva, prema Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i stočarstvu, ostvaruju novčana sredstva u sklopu modela poticanja proizvodnje i u sklopu modela poticanja i u sklopu modela dohotku. Poljoprivredna proizvodnja uglavnom služi za zadovoljavanje osobnih potreba domaćinstava, ekstenzivna je, a zastupljene su gotovo sve grane poljoprivredne proizvodnje od tradicionalnog vinogradarstva i vinarstva, stočarstva i ratarstva do voćarstva, koje ima nešto manju tradiciju, izuzev maslinarstva

Pravo na subvenciju

Kako bi se povećali nasadi, Grad Buzet će iz proračuna za 2008. godinu, poljoprivrednicima, obrtima i tvrtkama subvencionirati nabavu sadnog materijala u vinogradarstvu, maslinarstvu i voćarstvu u visini trećine

vrijednosti nabave sadnog materijala.

Korisnici poticajnih mjera mogu biti fizičke i pravne osobe koji su vlasnici, odnosno korisnici, poljoprivrednog zemljišta i gospodarskih objekata na području Grada Buzeta i upisane su u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u Uredu državne uprave Istarske županije, Služba za gospodarstvo, Ispostava Buzet. Sredstva će se doznačiti na žiro račun Udruge "Sovinjak", a temeljem preslike računa MIH-a d.o.o. Poreč.

Rok ističe na jesen

U 2007. godini nabavljeno je oko 14.000 komada vinove loze, 3100 komada maslina i 300 komada sadnica voća. Za te je namjene u gradskom Proračunu osigurano 140.000 kuna. Prošle je godine rok za narudžbu sadnica bio 30.

rujna, pa je za pretpostaviti da će tako biti i ove godine, iako sve ovisi o obavijesti MIH-a.

Eko pčelarstvo na Buzeštini

Najzdraviji med u Istri

Buzetsko poduzeće „A&Ž“ jedini je proizvođač eko meda u Istarskoj županiji. Proizvodnja zdravog i čistog meda vrlo je zahtjevna i skupa, kažu supružnici Sirotić

Siniša ŽULIĆ

Pčelinji proizvodi još se od pamтивjeka koriste u domaćinstvu kao hrana i lijek, a o čudesnom i zanimljivom svijetu pčela i njihovim zakonitostima jako se malo zna. Zato je pčelarstvo i danas još uvijek nepotpuno istraženo područje, a pčele su ostale jedina udomaćena životinja koju ljudi nisu uspjeli pripitomiti. Ona živi svojim nagonima i čovjek se na njih treba naviknuti.

Priča nam to Željko Sirotić iz buzetske tvrtke „A&Ž“ koja je jedini istarski proizvođač eko meda, markice koja garantira kvalitetan i čist proizvod s brojnim ljekovitim svojstvima. Baveći se pčelarstvom najprije iz hobija, on i supruga Armandu su nakon dugogodišnjeg iskustva uvidjeli da bi im pčele mogle donijeti i životnu

egzistenciju.

- Pčelarstvom se bavimo već tridesetak godina, kada smo počeli sa svega nekoliko košnica. U početku je to bio tek hobi i nekakav dodatni prihod kućnom budžetu, dok danas živimo od meda i pčelarstva. Prije šest godina odlučili smo se profesionalno početi baviti tom djelatnošću i danas se broj naših košnica kreće od 180 do 250.

Koja je razlika između eko proizvodnje meda i one obične?

Eko proizvodnja meda podrazumijeva poštivanje određenih propisa koji garantiraju da će med biti čist, tj. da u njemu nema pesticida ili metala. Paše moraju biti dovoljno udaljene od

prometnica ili ostalih mogućih zagađivača, a posebni inspektor koji odobrava određenu pašu ocjenjuje i ostale kvalitete koje jamče vrlo kvalitetan proizvod. Zbog toga ekološka proizvodnja ima za dvadeset posto veće troškove u odnosu na običnu proizvodnju. To je i razlog što nema više eko proizvođača. Bio je jedan eko pčelar u Novigradu, ali je zbog povećanih troškova odustao od ovog načina proizvodnje meda.

Prepoznaju li potrošači tu razliku u kvaliteti između eko i običnog meda?

Nekim ljudima još uvijek treba objasnjavati zašto med kristalizira i ne razumiju da med koji to ne postigne nije pravi. Tako da je često teško uopće objasniti koja je razlika

i z m e d u e k o l o š k i proizvedenog meda i onog običnog. Ta razlika može biti i nikakva ukoliko med radi neki s a v j e s n i pčelar, ali može biti dramatična. Takav med može biti pun m e t a l a i antibiotika, a čovjek će ga jest kao lijek i pri tome nije svjestan da se

njime truje. Na tržištu se pojavljuje mnogo jeftinih proizvoda, koji se prodaju kao med. U inozemstvu je stvar drukčija, jer više ljudi zna razliku. Primjerice Slovenci, koji slove za slabe potrošače, kad je med u pitanju, najprije žele vidjeti kvalitetu i ako je dobiju ne pitaju za cijenu. Kod nas je još uvijek standard prilično nizak i ljudi kupuju najjeftinije namirnice te ih daju djeci kada su bolesna.

Koliko je Buzeština pogodno područje za bavljenje pčelarstvom?

Mikroklima se u posljednje vrijeme jako promijenila i nastupilo je zatajenje pojedinih rajona, poput Marčenegle na kojoj više nema ništa, za razliku od prije šest godina kada je to područje bilo vrlo bogato peludom. Ipak, Buzeština sa širom okolicom, primjerice Zrenjštinom i Čičarijom je vrlo povoljno područje za bavljenje pčelarstvom, zbog različitih paša. Tu imamo četiri različite paše bagrem, lивадu, kesten i vrijesak. No nije samo područje

ARMANDA I ŽELJKO SIROTIĆ

bitno za kvalitetno bavljenje pčelarstvom. Najveći problem ovog posla je što u 50 posto ovisi o prirodi, dok je samo 50 posto umijeće pčelara da napravi što kvalitetniji med. Možeš sve idealno napraviti, ali ako te priroda ne posluži nisi napravio ništa. Jer, bijlka ne ispušta nektar ako nema idealnih uvjeta, od vlage do temperature. Primjerice, ove je godine u cijeloj Hrvatskoj zatajio bagrem.

Koliko meda godišnje proizvedete?

Proizvodnja nam posljednjih godina jako varira, jer je jezero Butoniga u potpunosti pokvarilo mikroklimu toga područja. Prinos ovisi o mnogim faktorima, pa tako možemo imati od 70 do 150 kilograma po košnici sa seljenjem pčela na više lokacija. Cilj nam je u iduće dvije godine što veći dio pčelinjaka staviti „na kotače“, kako bismo bili mobilniji i brže mogli promjeniti pašu, ako negdje vidimo da nije dobra. S istim pčelama tako možemo godišnje odraditi i do pet paša, pa je isplativije imati 50 pokretnih košnica nego 100 fiksnih.

Kako izgleda jedna pčelarska sezona?

Sezona počinje u travnju s voćnim medovima i završava u listopadu s vrijeskom. Pčele se za zimu počinju spremati u osmom mjesecu, a u kakvom ih stanju tada ostaviš tako će ih na proljeće naći. U međuvremenu spremaju se stvari koje nisu direktno vezane za pčele, poput bojenja okvira košnica, topljenja voska koji je indikator čistoće meda. Ekološka proizvodnja iziskuje nešto komplikiraniju pripremu. Pripreme pčela počinju u veljači kako bi u svibnju bile spreme za kaciju. Od svibnja do kolovoza počinje strka, koja osim prijevoza pčela na

različite paše, podrazumijeva i turističku sezonu u kojoj je najbolja prodaja meda.

Zahtijevaju li pčele posebnu pripremu za sezonu sakupljanja nektara?

Svakako. To je kao priprema ekipe za prvenstvo. Kada pripremaš pčele za određenu pašu, one moraju biti u top formi kada krene sezona. Postoji cijela procedura pripreme, koja počinje u veljači. Tu veliku ulogu igra znanje pčelara, jer pčelar je zapravo trener pčela i ako on kvalitetno ne odradi svoj posao u tom periodu, sezona može biti vrlo loša. Ako ih prerano dovedeš u stadij pripreme one će se izrojiti i neće davati med. Pčela u desetak dana mora strahovito puno donijeti. Ona u jedan dan može donijeti u košnicu i do dvanaest litara nektara. Za kilogram meda ona mora obići oko dva milijuna cvjetova!

Podržavaju li institucije ekološku proizvodnju hrane i je li po Vama ta pomoć na zadovoljavajućoj razini?

Neke županije u Hrvatskoj finansiraju ekološku proizvodnju u stopostotnom iznosu, dok naša županija to ne radi. Mi imamo sreće što živimo u Buzetu i Grad nam sufinancira dio troškova proizvodnje. Mislim da bi Županija trebala sufinancirati ekološku proizvodnju hrane, što se nadam da će u budućnosti činiti, jer to za nju ne bi bio veliki izdatak. Imam osjećaj da ljudima u županijskim tijelima nije ta ideja prezentirana na pravi način, jer Županija moram priznati ima sluga za mnoge stvari koje se ovdje događaju. Tu u Istri još nije tlo toliko zagađeno i može se pokrenuti ekološka proizvodnja hrane, koja bi bila idealan dodatak turizmu ovog područja.

Mladen Kontić

Carry je unijela svjetlo u moj život

Mladenu, koji već 10 godina čeka posao, najveća je potpora obitelj, a veliku pomoć mu pruža i kujica Carry, dresirani pas vodič za slijepе osobe

Ana PISAK

- U lipanjskoj noći 1997. godine jedan je život zauvijek promijenjen. Te je ljetne večeri Mladen Kontić, iz Kontići, posljednji puta vidio svijet oko sebe. U prometnoj nesreći trajno je izgubio vid. Iako mu je nemilosrdni događaj oduzeo jedno od najvažnijih osjetila, tada 34-godišnji mladić, nije se predao. Poslije šest mjeseci neuspjelog pokušavanja da se izlijeći u Njemačkoj u Frankfurtu, Mladen je krenuo na rehabilitaciju u Centar za odgoj i obrazovanje «Vinko Bek» u Zagreb. Pomirio se sa sudbinom i prihvatio život onakav kakav doista jest.

U veljači 1998. godine krenuo sam u Zagreb na rehabilitaciju. Stigao sam tek na drugo polugodište. Iako sam trebao biti samo na privikavanju, a tek slijedeće godine započeti školsku godinu, u šest mjeseci sam naučio brajicu, tehniku bijelog štapa i svakodnevne vještine. Sva sam slova naučio za vrijeme drugog polugodišta. Na početku sam preskakao jedan red, da lakše čitam. Jedini problem je bio izvježbati opip. Već iduće godine sam krenuo na prekvalifikaciju za telefonistu i uspješno završio razred.

- Mladen je nakon prekvalifikacije donio svjedodžbu poslodavcu kod kojeg je prije prometne nesreće bio u stalnom radnom odnosu. Međutim, umjesto posla dočekao ga razočaranje. Poslodavac mu je rekao kako nema potrebe za

telefonistom te neka pričeka dok se ne otvorí mjesto gdje bi on mogao obavljati posao.

Vrijeme je prolazilo, a posao nisam dobio. Godine 2003. kap je prelila čašu. Od poslodavca sam zatražio otkaz kako bi mogao na Zavod za zapošljavanje ili, pak, da mi ponudi bilo kakvo radno mjesto. No, sav moj trud bio je bezuspješan. Slučaj je sada na sudu, a ja sam i dalje bez posla. Obratio sam se bivšem a potom i sadašnjem gradonačelniku koji su molbe slali u veća

po sjećanju. Bitno je da se sve nalazi na istom mjestu.

Kad trebam izaći iz autobusa ili tramvaja zapamtim detalj, zavoj ili ravnicu, koja mi daje signal da na sljedećoj stanici moram sići. Vožnja po Buzeštini autobusom je teža nego po Zagrebu. U metropoli postoji stajalište za invalide. Kad vozač vidi moj štap stane i kaže broj, ako mi odgovara uđem, ako ne čekam da dođe drugi tramvaj. Ponekad stanice i brojim no to je mnogo komplikiranije, jer se čovjek lako može zabuniti. U

korištenje Mladenu.

Prije nekoliko godina prijavio sam se Hrvatskoj udruzi za školovanje pasa vodiča i mobilitet nakon čega je njihov instruktor došao testirati moje sposobnosti i vidjeti gdje će se potencijalni pas kretati odnosno u kakvim će uvjetima raditi. Uslijedila je potražnja za psom koji posjeduje određene karakteristike a kad su ga našli pozvali su me na obuku u Zagreb, koja je trajala četiri tjedna.

Najprije sam naučio koje komande davati psu. Osim mene nitko mu nije smio davati hranu. Svakog tjedna sam imao komisiju koja je naposljetku donijela odluku da Carry može ići samom kući. Vrijednost jednog takvog dresiranog psa prije osam godina je iznosila čak 50 tisuća kuna, sada mu je cijena mnogo veća.

Carry mi jako puno pomaže u svakodnevnom životu. Razlika od psa i štapa je što se s psom mogu kretati puno brže, on me vodi naprijed, dok sa štapom sam moram naći i orientir. Primjerice, ako pas naiđe na auto on ga zaobiđe, ako dođe na rub ceste, stane, u kafiću mi traži slobodnu stolicu.

tramvaju ili autobusu uvijek se nađe netko od putnika koji mi ponudi pomoć. Čim vide bijeli štap, pitaju gdje moram ići i pomognu mi da stignem na određenu destinaciju.

- Do prije godinu i pol dana Mladen se otežano kretao Buzetom. Najveći problem mu je predstavljao prijelaz preko prometnica. A onda je stigla neочекivana donacija. Peugeot Hrvatske donirao je Hrvatskoj udruzi za školovanje pasa vodiča i mobilitet kujicu Carry, psa vodiča za slijepе osobe, a Udruga je psa dala na

buzetska poduzeća.

- Mladen Kontić nam je otkrio koliko se zapravo njegov život promijenio od prometne nesreće do danas, kako se počeo snalaziti u prostoru, i kako se, djelomice, vratio «starim danim».

U posljednjih deset godina promijenilo se gotovo sve. Kad čovjek oslijepi nema dobro razvijen sluh. S vremenom mu se to osjetilo jako razvije. Primjerice, čujem pritisak zraka, osjećam različitu vibraciju ako je ispred mene zid ili čovjek. U prostoru se krećem

Prije početka stepeništa stavi šape na stepenicu kako bi ja po podignutom volanu shvatio da se penjemo. Ako pas zaluta potrebno je određeno vrijeme da shvati gdje se nalazi, odnosno da pronađe stari put. Carry mora biti uvijek uz mene, čak i po noći dok spavam. Na početku je bilo

teško spavati s psom u sobi, no sad sam se već naviknuo.

- Carry, osim osobne iskaznice, ima i radni vijek. Nakon 7 ili 9 godina odlazi u mirovinu i biva vraćena, ako Mladen tako odluči, Udrugi koja mu ju dala na korištenje. Sada Mladen, u društvu kujice, češće odlazi u Buzet gdje ima i stan.

Najdraže mi je otići popiti kavu u Robnu kuću. Carry je već naučila put do tamo. Po cesti uvijek nekog sretneš i s nekim popričaš. Nedavno sam tamo sreо osobu koja mi se približila s željom da mi financijski pomogne. Na žiro račun Udruge je uplatila novac za Carry za što joj se ovom prilikom i zahvaljujem. Grad Buzet mi je također pomogao novčanom donacijom za Carry, a Veterinarska ambulanta u Buzetu, na čelu s Brankom Greblom gratis se brine o svim cjepivima koja su kujici potrebna. Zahvaljujem se i svima ostalima koji su mi tijekom prošle i sadašnje godine na bilo koji način pomogli.

- Mladen je učlanjen i u Udrugu slijepih i slabovidnih Istarske županije. Svi polaznici Centra «Vinko Bek» na jesen će na ljetovanje u Premanturu. Kontića naročito veseli skor događaj. Jednom tjedno druži se i sa osobama slabijeg vida u Domu za starije i nemoćne osobe na Goričici. Ravnateljica doma Dinka Belević mogućila mu je i jednodnevno volontiranje na centrali Doma za osobe treće životne dobi.

OBLJETNICE

30 godina bratimljenja Buzeta s Čabrom i Quattro Castella Čvrsti temelji prijateljstva

V. Flego: Najveća snaga dugogodišnje suradnje Buzeta i Čabra je činjenica što ih spaja slična povijest, antifašistički temelji, jednaki prirodni uvjeti pograničnih krajeva i slični razvojni problemi protiv kojih se uspješno borimo.

Ana PISAK

U srpnju 1978. godine grad Buzet je na svečanoj sjednici Skupštine Općine Buzet s gradom Čabrom potpisao Povelju o bratimljenju. O visokoj obiljetnici prijateljstva dvaju gradova gradonačelnik Buzeta Valter Flego prisjetio se početkom lipnja na svečanoj sjednici održanoj u Zavičajnom muzeju, u prisustvu članova Gradske vijeća i Poglavarstva Buzeta te delegacije grada Čabra predvodenu Zvonimirovom Lipovcem, predstojnikom Ureda grada, i Zoraninom Kuzeleom, predsjednikom Gradske vijeća grada Čabra.

Kako je počelo

- To g su dana uspostavljene niti suradnje jednog goranskog i jednog istarskog grada koja traje, koja neće biti prekinuta i koja će, vjerujem, još dugo donositi plodove na obje strane. Najveća snaga dugogodišnje suradnje Čabra i Buzeta je činjenica što naša dva grada imaju mnogo toga zajedničkog. Spaja nas slična povijest, antifašistički temelji, jednaki prirodni uvjeti pograničnih krajeva uz susjednu Republiku Sloveniju i druge slične nepovoljne okolnosti, protiv kojih se uspješno borimo. Poticaj toj suradnji bio je sudbonosni susret naših ljudi tijekom nedaća, sada već davnih, ratnih godina, u teškom vremenu s kojim smo se suočili s velikim dostojanstvom, u kojem je započela izgradnja jedne nacije u jednakosti i slobodi, rekao je gradonačelnik Flego.

U svom se govoru prvi čovjek Buzeta prisjetio potpisnika Povelje o

bratimljenju preminulih Pere Krulića i Željka Marinca, a zatim i njihovih nasljednika: Save Černehe, pok. Josipa Cerovca, pok. Ivana Rupene, Petra Basaneže, Ivana Totmana, Ivana Klarića, Vladimira Pernića, Borisa Sirotića i Josipa Flege.

Poruka mladima

- Preostaje mi samo zaželjeti da Povelja o društvenom i institucionalnom prijateljstvu između Čabra i Buzeta, potpisana prije tri desetljeća, bude oporuka i temelj za buduće naraštaje,

NOVA PLOČA ISPREM GRADSKE UPRAVE

onima koji će željeti nastaviti taj niz stvaratelja mira i suradnje na našim prostorima i u svijetu, zaključio je gradonačelnik Flego.

Tom je prigodom delegacija grada Čabra na gradskom groblju u Buzetu položila cvijeće i zapalila svijeće na grobovima pok. Željka Marinca i Josipa Cerovca. Kasnije se, uz stručno vodstvo, upoznala se s kulturnom i povijesnom baštinom Starog grada Buzeta. Slavlje je nastavljeno u hotelu Fontana. Nekoliko dana kasnije, delegacija Buzeta uzvratila je posjet Čabranima.

RAZMJENA ZASTAVA BUZETA I QUATTRO CASTELLA

Osnovci njeguju tradiciju

Tri desetljeća bratimljenja Buzet je obilježio i s talijanskom općinom Quattro Castella. Na prigodnoj svečanosti održanoj u palači Bigatto potkraj srpnja, gradonačelnik Buzeta i Quattro Castella, Valter Flego i Cesare Beggi, prisutne su podsjetili na temeljne vrijednosti prijateljstva dvaju gradova.

Na svečanosti je bio i Leonildo Chiesi koji već puna tri desetljeća sudjeluje u zajedničkim akcijama, a organizira i susrete i posjete školske djece. Buzetski osnovci u srpnju su tjedan dana gostovali u bratskoj općini nakon čega su im mlađi, novi prijatelji, uzvratili posjet.

Svi zajedno prisustvovali su svečanoj sjednici gdje su, u znak nastavka njegovanja prijateljstva, razmijenili zastave dvaju gradova. Neposredno prije svečanosti osnovnoškolci su, zajedno s njihovim gradonačelnicima, ispred zgrade gradske uprave otkrili ploču s popisom zbratimljenih i prijateljskih gradova. Uskoro će još tri takve ploče osvanuti u Buzetu i to na svim gradskim ulazima.

Glagoljaško središte preplavili starinski zvuci **Ročka fešta harmonikaša**

Pitoreskni gradić okupio je pedesetak svirača harmonika triestina, triestina, plonerica, dugmetara... Vladimir Pernić primio je priznanje za promicanje tradicije

Ana PISAK

Sredinom svibnja zvuk starinske marče označio je početak još jednog međunarodnog susreta harmonikaša, ovoga puta jubilarnog izdanja, 20. manifestacije pod nazivom „Z armoniku v Roč“.

Pitoreskni gradić okupio je pedesetak svirača harmonika triestina, triestina, plonerica, dugmetara ili, kako ih neki još zovu botunara, a starinske istarske instrumente, porijeklom iz Trsta, pratilo je još toliko svirača na tradicionalnim glazbalima.

Godine nisu važne

Na samom početku priredbe voditelj programa Vladimir Pernić iznio je publici karakteristike koje čine pravu triestinu - na melodici se nalazi 25 dugmića u dva okomita reda, a na drugoj strani 8 ili 12

basova, objasnio je Pernić.

Najmlađi sudionici manifestacije, četvorica mladića, ujedno i debitanti, u Roč su došli iz Šmarja, mjesta kraj Kopra. Među njima je bio i petogodišnji Marko Žavbi. Valja spomenuti još jednog mladića. Ime mu je Franc Kaluža. Došao je iz Opatije, a rođen je davne 1922. godine.

Svjetski prvaci

Među ovogodišnjim debitantima našao se i poznati istarski i hrvatski pjesnik, prevoditelj i publicist Danijel Načinović s „Triom Mikula Gologorički“. Predstavili su se kompozicijom priređenom baš za susret harmonikaša „Na vrh brišćića“.

Nastup su, osim svirača iz Hrvatske, Slovenije i Italije, uveličali virtuozi iz Italije, svjetski prvaci u pojedinim disciplinama.

U ime KUD-a „Istarski željezničar Roč“ Vladimiru Perniću i Giancarlu Ranconiju, predsjedniku svjetske glazbene asocijacije „Amisad“ iz Italije, Davor Grabar uručio je simboličan poklon zbog zasluga u promicanju tradicije. Nagradu su dobili i Mario Kotiga, iz Kala kraj Motovuna, te Doriane Buždon, iz Lupoglava, jer su priredbi vjerni od njenog samog početka.

VLADIMIR PERNIĆ I ŽELJKO SIROTIĆ

DENIS GRABAR I BRAĆA BERNOBIĆ

BAŠTINA

RUDA BOKSITA NA MINJERI

Povijesni lokalitet podno Sovinjaka **Minjera prvi rudnik boksita u svijetu**

Grad Buzet pokrenuo je postupak zaštite spomenika kulture, geološko-paleontološkog prirodnog dobra

Ana PISAK

Tek rijetki Buzećani znaju kakvo se povijesno blago krije u podnožju brda na kojem se smjestio Sovinjak. Riječ je, naravno, o Minjeri, prvom rudniku boksita u svijetu u sklopu kojeg je djelovala i nekadašnja kemijska tvornica alauna (stipse). Minjera je s radom počela početkom 16. stoljeća, sa znatnim zamahom radio se krajem 18. sve do sredine 19. stoljeća kada su tvornica stipse i sumporne kiseline, kao i okolni rudnici, ugašeni.

Kruh za 500 obitelji

Eksploracija piritnog boksita provodila se jamskim kopom. U vapnenačkoj stijeni radili su se potkopi dužine i do 30 metara. Metoda kojom su se tada koristili rudari bila je vrlo suvremena i kvalitetna, a u odnosu na ostale europske tvornice u Minjeri su uspješno primjenjivane tehničke inovacije. U «zlatnim godinama» tvornica je godišnje izbacivala oko 150 tona aluana (stipse), što je bila velika količina za to doba. Od djelatnosti tvornice, rudnika i transporta prehranjivalo se i do 500 obitelji.

Locus typicus

Tijekom 1991. i 1992. godine sveučilišni profesor, pok. Rikard Marušić, mr. Krešimir Sakač, geolog, i sveučilišni profesor dr. Slavko Vučec, provodili su opsežna istraživanja vezana za prvi rudnik boksita u svijetu. Njihova otkrića dala su novu povijesnu, geološku, rudarsku i gospodarsku vrijednost tom nalazištu rude.

- Poseban značaj lokalitetu daje prvi opis piritnog boksita koji je 1808. godine dao tadašnji vlasnik rudnika Pietro Turini. Otkrićem Turinijevog opisa u dolini rijeke Mirne, odnosno lokalitet Minjera, postaje svjetski «locus typicus» za piritni boksite, iznijelo je troje istražitelja 1992. godine prilikom podnošenja zahtjeva Općini Buzet u kojem su tražili odgovarajuću zakonsku zaštitu kompleksa.

Turinijev opis boksite

Otkriće Turinijevog zapisa ima još jedno značenje - sve do tada vjerovalo se kako su fizička i kemijska svojstva boksite prvi puta opisana 1821. godine i to prema

ULAZI U RUDNIKE

OSTACI NEKADAŠNJE TVORNICE STIPSE

nalazištu Las Baux, po kojemu je i ruda dobila ime. Međutim, nova spoznaja potvrđuje kako je Venecijanac Pietro Turini prvi opisao rudu i njenu preradu u alaun i to na čak 67 stranica svog opsežnog rada.

Ruševni zidovi, iskopi i šikara

Na području gdje je nekada brujao život, danas gotovo da više nema ničega. Ostatak zidina nekadašnje tvornice, prostor za pripremu rude zarastao u šikaru te okolni rudarski kopovi, jedino je preostalo od nekadašnje Minjere.

Tek u zimskom periodu pokoji tartufar, u potrazi za skupocjenom podzemnom gljivom, zaluta područjem starog rudnika. Oni su od nekog starijeg stanovnika okolnih sela načuli da je tamo bio rudnik, no koju su rudu tražili znat će tek manji dio njih. Područje Minjere obuhvaća veliki broj čestica, u većini slučajeva nad njima gospodare privatni vlasnici, dok je Grad Buzet u vlasništvu tek manjeg broja parcela. Područje nema određenog gospodarskog značenja niti je predviđeno za urbanizaciju.

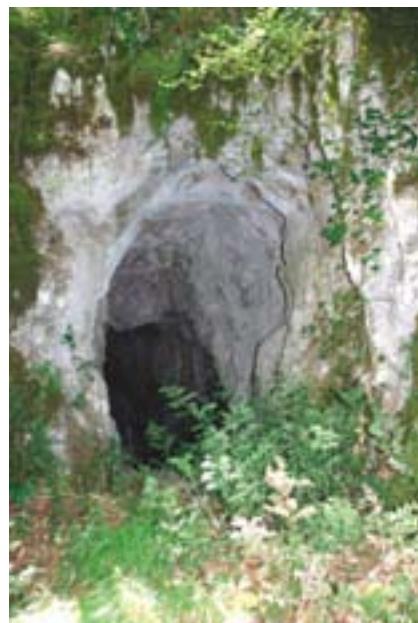
Zaštita spomenika kulture

U cilju da sačuva povijesnu vrijednost Minjere, a budući da je u Prostornom planu Istarske županije lokalitet predviđen kao geomorfološki spomenik prirode, Grad Buzet pokrenuo je postupak zaštite spomenika kulture, geološko-paleontološkog prirodnog dobra.

- Potrebna dokumentacija već je proslijeđena Javnoj ustanovi Natura Histrici, nadležnoj za vođenje postupka registracije Minjere kao spomenika kulture. Međutim, Natura Histica nije u mogućnosti zaštititi uže područje Minjere već samo širi prostor i to u sklopu svog projekta »Regionalni park Mirna«. Zaštitu užeg područja Minjere kao povijesno-kulturnog dobra (područje oko tvornice i bliže okolice) Grad će zatražiti putem nadležnog konzervatorskog odjela, istakla

je Elena Grah Ciliga, pročelnica Gradskega odjela za društvene djelatnosti.

Prof. dr. Slavko Vujec i mr. Krešimir Sakač s Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i iz Hrvatskog prirodoslovnog muzeja još su 2001. godine na poglavarstvu predstavili elaborat »Zaštita rudnika boksita i tvornice Minjera«, no inicijativa da se Minjera zaštiti zaspala je sve do prije par mjeseci kada je ponovno oživjela.

RUDARI SU SE NAJVIŠE RADOVALI
DANJEM SVIJETLU

KULTURA

43. smotra narodne glazbe i plesa Istre

Sigurna budućnost istarske kulturne baštine

Gotovo tri stotine izvođača s čitavog poluotoka su u tridesetak točki programa predstavili sve očuvane oblike narodnih napjeva u Istri, svirku na pučkim glazbalima i tradicijske plesove Istre

Siniša ŽULIĆ

Zvukovi roženica, šurli, miha, sopolica i vidalica, glasovi na tanko i debelo i stari istarski plesovi zauzeli su glavni buzetski trg na 43.

Smotri narodne glazbe i plesa Istre, održanoj početkom kolovoza na središnjem gradskom Trgu Fontana. Buzet je s oduševljenjem dočekao

okupljanje najboljih čuvara istarske glazbene baštine i činjenicu da se baš njegovim građanima ove godine pruža jedinstvena prigoda da na jednom mjestu vide svu ljepotu i draž višestoljetne tradicije koja se, u gotovo nepromijenjenim oblicima, očuvala do današnjeg dana.

Počelo Matinjadom

Gotovo tri stotine izvođača s čitavog poluotoka su u tridesetak točki programa predstavili sve očuvane oblike narodnih napjeva u Istri, svirku na pučkim glazbalima i tradicijske plesove Istre. Poslije

mimo hoda glavnog buzetskog ulicom, u kojima su posjetitelji istinski mogli uživati u šarenilu tradicijskih nošnji svih dijelova Istre, smotra je otvorena podizanjem zastave i svirkom Matinjade koju su izveli doajeni svirke na istarskim pučkim glazbalima Romano Živić i Božo Žgomba, dugogodišnji članovi Kulturno-umjetničkog društva „Cere“. Nakon njih, u više od tri sata raznovrsnog programa, na buzetskoj su se pozornici predstavile istarske folklorne skupine, koje su nastup na finalnoj večeri izborile prema ocjeni posebnog stručnog suda na jednoj od četiri područne izborne smotre, koje su održane u Dajli, Barbanu, Svetom Lovreču i Dubrovi.

Cijela Istra u Buzetu

U Buzetu je nastupilo dvanaest folklornih društava iz svih dijelova Istre, pedesetak svirača i četrdesetak pjevačica i pjevača. Pjevači na tanko i debelo, mišničari i mišničarke, senci i plesači baluna, šete paši, rašpe i istarske polke tom su prilikom pokazali da čuvaju svoju tradiciju, a kako istarskoj narodnoj glazbi ne prijeti izumiranje dokazali su sve brojniji mlađi članovi istarskih kulturno umjetničkih društava. Ako je suditi po onome što se vidjelo u Buzetu, njegovanje starih tradicijskih običaja posebno pjesme, plesa i svirke na istarskim narodnim instrumentima, točnije, njegovanje kulturne baštine Istre, ima svoju budućnost i među sljedećim naraštajima.

Prvi Festival bošnjačke kulture Zaigrali Mujo i Fata na zvukove sevdalinke

Buzetski Bošnjaci su krajem svibnja, na svojoj prvoj fešti, starosjediocima pokazali svoje bogate gastro i etno običaje

Ana PISAK

Kakova je tu mužika? Vero ni dumaća! Ma kaj nisi čuv? A kaj? Danas je fešta od furešta!

- komentirali su starosjedoci Buzeta posljednje subote u svibnju dok se na središnjem gradskom Trgu Fontana orila sevdalinka i igralo kolo, a Mujo prošio Fatu. Te je subote u Buzetu održan prvi Festival bošnjačke kulture u sklopu kojeg su Bošnjaci i Bošnjakinje predstavili svoje etno i gastro običaje.

Najbolja kuharica Đuldana Fejić

Na prvom bošnjačkom festivalu održano je i natjecanje u pripremanju bosanskih jela. Titulu najbolje kuharice trudilo se osvojiti petnaest žena pripremivši pedeset i dva jela svrstana u četiri kategorije: bosanski

Blještali dukati

Šarenilo narodnih nošnji ispunilo je parkiralište ispred hotela «Fontana». Blještali su dukati, crvenjela se lica, lepršale dimije. Bosanske žene vijorile su rupčićima, a muškarci su poskakivali oko njih u ritmu glazbe, odjeveni u nošnje na kojima su se isticale debele i do koljena visoke vunene čarape. Ispod žarkog proljetnog sunca nije im bilo nimalo lako! Članovima Kulturnog umjetničkog društva „Hasan Mujezinović“ iz Cazina, KUD-u

lonac, burek s mesom, pite (sirnice, zeljanice, krumpiruše) i slastice (baklave, tufahije, kurmašice, kadaif).

Salih Agić kaže kako je važno naglasiti da ne postoje burek sa sirom. Ako tjestenina u sebi sadrži sir onda je riječ o piti, a ne o bureku.

U kategoriji bosanskog lonca prvo mjesto je odnijela Amira Počekaj. Najbolji burek pravi Salih Ibrahimović, najbolju slastnicu Namka Hodžić, a najbolju pitu Đuldana Fejić, koja je ujedno i ukupna pobjednica jer joj je, za njezino kuharsko umijeće, dodijeljeno najviše bodova.

Prvi rođendan

Na području Buzeta ima 260 Bošnjaka i Bošnjakinja. U Udrugu ih je učlanjeno 117. Buzetski ogranak je najorganiziraniji, ali i najmlađi u Istri. Nedavno je proslavljen svoj prvi rođendan. Od Grada Buzeta uskoro će dobiti prostor za rad.

Istarski Slovenci pohodili Žbevincu

Državne granice prijatelje ne razdvajaju, već spajaju dokazali su to istarski Slovenci sredinom lipnja kad su se, u organizaciji Slovenskog kulturnog društva «Lipa» Buzet, odlučili popeti na najviši vrh Čićarije Žbevincu. Stotinjak ljudi, podrijetlom iz Deževe a danas stanovnika Istre, «pojačan» buzetskim planinarima, uživalo je u čarima netaknute prirode unatoč kišovitom i

Bosna iz Istre te Fadilu Gračiću i Amиру Mujkiću pridružili su se i Bošnjaci iz publike.

Njihovi lagani i spretni plesni koraci nisu bili nimalo lošiji od pokreta uigranih sudionika programa. Zaigrali su oni kolo i na ritam sevdalinke, ljubavne i izvorne pjesme koja se uspjela zadržati samo na području Bosne i Hercegovine. Nekomercijalnu verziju narodne glazbe najljepše su pisale i skladale zaljubljene Bošnjakinje.

naroda. Različiti smo samo u nijansama. Upravo te nijanse stvaraju najljepše vrtove, a različito cvijeće je najljepše cvijeće, kazao je Muhamed Muratagić, predsjednik buzetskog ogranka Bošnjaka Istre.

Bošnjačka kuća

Na ulazu u hotel «Fontana», u prostoru recepcije, posjetitelji i sudionici manifestacije su mogli razgledati bošnjačku kuću. Sam ulaz su simbolično krasili veliki tepisi i gobleni koji su vodili do centra svijeta bosanske sofe oko koje su smještene vase, lonci i ognjište te rukotvorine. Prikazan je bio i tkalački stan. Starinska sprava za tkanje smještena je u zasebnoj prostoriji gdje Bošnjakinje provode vrijeme kada nisu u kuhinji.

U Buraju kraj Huma

Posljednji boškarin na Buzeštini

Đino Bernobić: Moja štala ni bila nikad bez vola. Bog ti ga zna koliko ih je bilo! Nekad sam ih znav imet i po štiri komada udjenbot. Obično su se klicali Moro, Boškarin, Vrbo i Gajardo.

Ana PISAK

Stariji se Buzečani s nostalgijom prisjećaju autohtonog istarskog blaga koje je krasilo njihove štale i pomogalo im u obavljanju svakodnevnih poslova. Mladi naraštaji gotovo da ni ne znaju kako boškarin izgleda. A kako bi i znali kada je na cijeloj Buzeštini ostao tek jedan primjerak istarskog vola!

- Ga imam jušto da potrošim seno, a najveć radi sojega gušta. Nekad mi rabi za kampanju. Žnjin grem orat po brajdah. Se delam po starinski. Kateri bot mi povuče doma kakov bakon lesa iz boške, a najveć od sega dela gnoj. Moja štala ni bila nikad bez vola. Bog ti ga zna koliko ih je bilo! Nekad sam ih znav imet

koliko god mu se hrane da. No, nema većeg ponosa od onog kada Đino Bernobić prodefilira raznim smotrama i kada se njegov boškarin nađe u objektivu svakog foto aparata. Đinetu je najdraža smotra u Kanfanaru, što nije ni čudno s obzirom da mu se tamo već dvije godine za redom dodjeljuje priznanje za najposlušnijeg boškarina.

nikakov dišpet, a more ga sturit već jutri, vrag ti ga zna. Blago je blago, nikad ne znaš kaj mu more skočiti u glavu! Kazao je barba Đino.

Fotoaparati i muhe

Humsko područje ljeti postaje mješa turista. Zadivljeni rijetko viđenim prizorom, stranci, posebice djeca, stalno dolaze do Sivca i fotografiraju njihov prvi susret s istarskim volom. Upravo tada barba Đino najviše strahuje za njihovu sigurnost.

- Zbog velikih vrućina blago se stalno koprca pa turistima prijeti opasnost da svojim polmetarskim rogovima umjesto da otjera muhe nehotice udari radoznu dječiću, ispričao je barba Đino. Vlasnik posljednjeg boškarina na Buzeštini prisjetio se i svog nekadašnjeg vola ispod kojeg je vaga pokazala čak 1.200 kilograma. Sjeća se on i boškarina sa sedamdeset centimetara dugačkim rogovima.

Najveć dela gnoj

Star dvanaest godina, težak čak 1.024 kilograma, s pola metara dugačkim rogovima, boškarin Sivac i dan danas ponosno stoji u štali šezdesetogodišnjeg Đineta Bernobića iz Buraja kraj Huma. U stoljeću u kojem moderna tehnologija zamjenjuje gotovo sve ručne radove i prazni staje, Đinetova ljubav prema poslušnom blagu mnogo je veća od želje za sofisticiranim i brzim strojem.

- Boškarina se ne isplati držat.

i po štiri komada udjenbot. Obično su se klicali Moro, Boškarin, Vrbo i Gajardo. Sivca sam kupiv u Semićima kad je imev samo tri meseca. Na prvi pogled mi je izgledav siv pa sam ga tako i počev klicat, ispričao je Đino.

Velo blago

Krupno govedo nije jednostavno držati kod kuće. Dokaz je i činjenica da Sivac dnevno pojede dvadeset kilograma sijena, a njegov vlasnik ističe kako bi on pojeo

Pravi maneken

Ako je suditi prema Đinetovim riječima, Sivac će se na Buzeštini zadržati još dugi niz godina, dok god se njegov vlasnik bude mogao brinuti o autohtonom istarskom blagu. Sivcu će umjesto drugog boškarina društvo praviti tovar Moro, star osam godina. Za vrijeme našeg posjeta staroj istarskoj staji, Moro nije bio raspoložen za fotografiranje ali nam je zato Sivac ponosno pozirao i namještao se kako muje gospodar naredišao.

- Znate, boškarina vajka slikaju, a Moreta nidar pa ima strah od fotoaparata, kazao je Đino.

Skupi kao zlato!

Naš posjet Đinetu Bernobiću Sivcu je dobro došao. Naime, tada ga je njegov vlasnik po prvi puta ove godine izveo iz štale na slastan zalogaj, zelenu i mladu proljetnu travu. I dok smo dvojicu nerazdvojnih prijatelja namještali za fotografiranje, Sivac je brstio sve što se pred njime našlo.

- A kako i ne bi kada je za njega prva trava kao za ljude prve trešnje, našalio se Đ. Bernobić.

Đino se sjeća vremena kada je svaki kmet u Buraju imao barem jedan par volova koji su seljacima služili za delo u kampanji. Neki su znali imati i po dva para i tada su se

smatrali velikim bogatašima. I Đino je, nema tome davno, imao dva vola. Nakon što ga je prodao obišao je cijelu Istru da kupi još jednog koji će praviti društvo Sivcu. Međutim, mlađi volovi su jako skupi, a njih treba još i pripitomiti pa je šezdesetogodišnjak odustao od svog nauma.

VIJESTI

Đinu Piutiu spomenica buzetskog DVD-a

Sredinom travnja u Narodnom domu u Buzetu održana je izborna skupština DVD-a Buzet. Za predsjednika je ponovno izabran Rikard Perčić, a za dopredsjednika Armando Fabijanić. Zapovjednik je ponovo Denis Prodan, a njegov zamjenik Robi Jermaniš. Županijski vatrogasni zapovjednik Dino Kozlevac tom je prigodom

uručio spomenice članovima DVD-a Buzet za dugogodišnje članstvo i predan rad. Spomenicu za čak četiri desetljeća članstva u buzetskom DVD-u primio je Đino Piuti, za 30 godina Živomir Vrbaški, za 20 godina Robi Jermaniš i Dean Prodan, a za 10 godina spomenica je uručena šesnaestorici dobrovoljnih vatrogasaca. (ap)

Sv. Juraj u Sovinjaku

U sklopu blagdana Sv. Jurja u Sovinjaku krajem travnja održano je niz sportskih i zabavnih manifestacija. Posjetiteljima su se predstavili i vinari te maslinari sa svojim proizvodima. U kategoriji bijelih vina prvo mjesto je odnijela zlatna kapljica Darija Sirotića iz Sirotići, druga nagrada je pripala Ninetu Flegi iz Sovinjaka. Slijedi ih Elio

Rušnjak iz Brnoza. Najbolja crna vina su napravili Mirko Jerman iz Beneža, Damir Jerman iz Sovinjskih brda i Željko Sirotić iz Sovinjskog polja. Najbolju rakiju pravi Kristijan Krt iz Puha, Klaudio Jerman iz Sirotića i Mario Vivoda iz Srgobani. Medalje za maslinovo ulje pripale su Gracijanu Pisku iz Krti, Serdu Černeki iz Brnozi i Ninu Flegu iz Sovinjaka. (ap)

Uspjesi klape „Pinguentum“

Na 11. festivalu istarskih klapa «Pivajući sva smo blaga stekli», održanom krajem ožujka u Buzetu, na večeri ženskih klapa pobjedu je odnijela, prema mišljenju stručnog ocjenjivačkog suda te prema najvećem broju

glasova publike, ženska klapa „Roč“. Za najbolju mušku klapu, od strane žirija i publike, proglašena je klapa „Pinguentum“ iz Buzeta, a pripala im je i nagrada za najbolju interpretaciju istarskog napjeva. Žiri je drugu

nagradu dodijelio klapi „Kastav“ iz Kastva, a treće klapi „Boškarin“ iz Huma. „Pinguentini“ su svoj uspjeh potvrdili i na 42. Omiškom festivalu gdje su osvojili brončani Štit s povijesnim grbom grada Omiša - treću nagradu u stručnog povjerenstva, te onu za najbolje debitante festivala, nagradu Kamen sreće koju je dodijelio žiri i Školjku sreće, rad akademskog kipara Pere Jakšića, koju je dodijelila publika. Voditelj mладог pjevačkog sastava je Sanjin Radović. Početkom kolovoza „Pinguentini“ su održali koncert na središnjem Trgu Fontana. (ap)

Prva humska beba u 23 godine!

Poslije dva desetljeća, točnije 23 godine, najmanji grad na svijetu dobio je novog stanovnika - malog Karla Božića, rođenog 22. srpnja. Sretni roditelji su Marijana i Saša. (ap)

63. godišnjica oslobođenja Buzeta

Delegacije Grada Buzeta i Saveza antifašista u travnju su, obilježavajući 63. obljetnicu oslobođenja Buzeta, položile cvijeće i zapalile svijeće u Spomen-parku. Minutom šutnje sudionici skupa odali su počast svim palim borcima i žrtvama rata. (ap)

Serđo Činko novi župan Huma

Po 31. put u svibnju je održan izbor župana «na letu dan». Jednogodišnji mandat je povjeren Serđu Činku. U sklopu stoljetnog običaja, unutar drevnih zidina, održan je i treći susret «Z vijulini sopu muškardini» na kojem se predstavilo četrdesetak svirača u jedanaest skupina. Cilj manifestacije je otргnuti iz zaborava najstariji oblik svirke gunjaca vijulina i bajsa. (ap)

Slavili Lana, Petra i David

Sredinom lipnja u Sportskoj dvorani je održan 11. županijski festival Mali veliki mikrofon. Na velikom festivalu malih ljudi nastupalo je 48 osnovnoškolaca iz cijele Istre. Za svoje favorite publika je izabrala Lanu Končarević, Petru Ošo i Davida Šćulca, sve iz Buzeta. (ap)

Glagoljica kao nacionalni identitet

Mala glagoljska akademija «Juri Žakan» u Roču u lipnju je doživjela šesnaesti saziv. U tjedan dana, 54 mališana iz 15 škola diljem Hrvatske obišla su važnija istarska mjesta,

slušala predavanja uglednih akademika i pohađala razne radionice, gdje su se rodile maštovite ideje koje su zatim pretočene u djela. (ap)

Širi se »Park osmaša«

Generacija Osnovne škole «Vazmoslav Gržalja» koja je u lipnju napustila đačke klupe posadila je još dva stabla u »Park osmaša», na autobusnoj stanici. Tim su činom još je dan put potvrdili

hvalevrijedan status „zelene“ škole. Tko zna, možda će za nekoliko godina upravo ispod krošnji posaćenih stabala pronaći i ljubav svog života. (ap)

KULTURA

Buzetski pučki teatar

Da se domaća beseda ne pozabi

Bilo bi nam drago da se i mladi uključe u rad našeg teatra, kako bi se, uz ostalo, očuvao i govor ovoga kraja. Vidim da mladi sve manje znaju govoriti „pu dumači“ i teatar je prilika da se zabave i to nauče

Razgovarao: Siniša ŽULIĆ

Snimio: Dejan HREN

Iako postoji tek godinu dana Buzetski pučki teatar, kojeg čini grupa buzetskih amaterskih glumaca, već je zabilježio nekoliko zapaženih nastupa na „daskama koje život znaće“. U početku zamišljen kao program koji će obogatiti „Subotinu po starinski“, pučki teatar i buzetski glumci postali su rado viđeni gosti i u drugim prigodama. O njegovom nastanku i jednogodišnjem radu razgovarali smo sa Stankom Burlović, njegovom idejnom začetnicom.

- Prošle godine sam došla na ideju da tu našu „Subotinu po starinski“ malo osvježimo novim sadržajima kako ne bi postala dosadna ljudima. Na pamet nam je došlo da priredimo neki igrokaz.

Organizatori i ljudi s kojima sam kontaktirala odmah su podržali ideju, no nikako da krenemo u realizaciju.

Igrom slučaja prošlog sam ljeta završila u bolnici i tamo napisala scenarij. Kada sam se vratila kući kontaktirala sam direktoricu Turističke zajednice i ravnateljicu Pučkog otvorenog učilišta i tako smo počeli. Krenula sam okupljati glumce tako da sam zvala sve za koje sam znala da bi mogli dobro odigrati uloge, a većina ih je pristala bez da je i vidjela o čemu će se tu raditi.

Ovacije koje su doživjeli prilikom „Subotine po starinski“ nagnale su ih na nove glumačke potvrdice.

- Obzirom da su nas ljudi lijepo prihvatali odlučili smo nastaviti, pa je došla modificirana predstava u povodu novogodišnjih blagdana u Narodnom domu, a glumili smo i u povodu Međunarodnog dana žena. Sada svi svojski radimo da se to i nastavi. Trudimo se okupiti ljude s područja cijele Buzeštine, iako je to teško, jer neki zainteresirani jednostavno nemaju dovoljno vremena. Nastupali smo i u Domu za starije i nemoćne i drago nam je kada nas zovu, pa se nastojimo uvijek odazvati.

Osim Subotine, planiramo nastupiti na ročkom samanju, te izvesti reprizu u Narodnom domu jer mnogi ne uspiju vidjeti predstavu u Starom gradu. To su igrokazi koji se mogu održavati samo na našem području, jer da odemo negdje drugdje ljudi nas ne bi razumjeli. Radimo baš za naš kraj i kako scenarij pišem po mojem ročkom govoru predlažem da svatko prilagodi tekst govoru svog mjestra.

Koje su teme vaših predstava?

- Teme predstava su ustvari svakodnevne situacije i stvarni život pretočen u malo humora. To su priče iz naše sredine, a to će se vidjeti i ove

godine na Subotini u predstavi „Saka hiš ima svoj križ“, u kojoj su obrađeni problemi i situacije koji muče gotovo svaku obitelj. Htjeli smo u toj predstavi obuhvatiti stare običaje, ali i moderne teme koje se događaju oko nas.

Jeste li zadovoljni ekipom koju ste uspjeli okupiti?

- Trebalo bi nam još glumaca. Kada sam pisala nisam pazila na broj uloga i na kraju sam shvatila da ih ima previše, pa smo nešto morali spajati. Žena se još uspije naći dovoljno, no problem je s muškarcima. Mnogi bi nam se htjeli pridružiti ali uglavnom nemaju vremena, pa stoga pozivamo sve zainteresirane

da nam se javi. Sa sadašnjom grupom sam vrlo zadovoljna

Sveti Martin

Selo na devet izvora

Nekad izrazito stočarsko mjesto, danas prerasta u moderno gradsko naselje. Posljednjih godina u Sv. Martinu ili Draščićima, što je drugi naziv za ovo selo, izgrađen je velik broj novih kuća

Ana PISAK

Selo Sv. Martin na Buzeštini je mjesto poznato po izvorima pitke vode. Čak devet vrela najdragocjenije tekućine «razbacalov» se tim krajem koji okuplja tristotinjak žitelja. Najveći izvor je Vraćek, smješten u središtu starog djela buzetskog zaseoka. Izvor je kaptiran 1888. godine. Izgradili su ga sami mještani pomoću mnogobrojnih rabota.

Vraćek za sobom nosi bogatu povijest. Osim što je bio «žila kucavica» toga kraja, bio je i mjesto okupljanja seljaka. Jer, žene su na izvoru prale raznovrsno povrće, a seljaci napajali stoku i kao da su se svi držali uzrečice koja je jasno istaknuta u kamenom zidu izvorišta: «Slogom rastu male stvari, a nesloga sve

pokvari», pa na izvorištu lijepih riječi i stare domaće besede nije manjkalo.

Seoski „frižider“

Zahvaljujući nepresušnom izvoru i hladnoći vode Svetomartinci su imali i svoj seoski «frižider». U kamenom zidu kroz kojeg protječe voda čuvali su i hladili mesne proizvode i mlijeko, kako se za vrijeme velikih ljetnih vrućina ne bi pokvarili. Desetak metara ispod Vraćeka smješteno je i «perilo» - mjesto na kojem su nekada domaćice prale robu. Danas «perilom» plivaju ribe, a na izvor Vraćek i sto dvadeset godina nakon što je izgrađen mještani dolaze po bocu svježe vode.

Odmah iznad ponosa Sv. Martina smjestio se i Spomen dom 2. istarske brigade. Od 70-godišnjeg stanovnika sela podno Ćićarije, Danila Cerovca, saznali smo kako je dom za vrijeme Drugog svjetskog rata bio spaljen i srušen do temelja. Mještani su ga ponovno izgradili sedamdesetih godina.

Prostorije doma imaju više namjena. Tu se održavaju pučke fešte, smotre vina, sastanci Mjesnog odbora, a nekad davno djeca iz okolnih sela su u dom dolazila na godišnji odmor. Danilo se i danas sjeća svog djetinjstva kada se s ostalom djecom igrao na «perilu» i to brodovima načinjenim od papira ili raznolikih komada drva.

Paša prije škole

U centru Sv. Martina nalazi se i crkva toga sveca koja je 1888. godine prenesena iz obližnjeg sela Nimari. Na nekadašnjoj lokaciji sakralnog objekta i danas se može vidjeti, zarasao u travu i okružen šumom, istočni zid stare crkve Sv. Martina na kojem stoji natpis «Tu bese starinska crkva sv. Martina prenesena k vrelu g. 1888.» Na tristotinjak metara udaljenosti od sela nalazi se i nekadašnja kava. Seljaci su u kavi vadili jaru kojom bi posipavali seoske ceste.

Sv. Martin je nekada bio poznat i postočarstvu.

Uzgoj stoke i proizvodnja mlijeka je bila primarna djelatnost žitelja ovoga kraja. Svaka obitelj je imala najmanje dva grla krupne stoke, a neki su imali i po šest krava. Djeca bi, ujutro prije nego što su krenula u školu u Buzet, stoku vodila na pašu na Grižu i kod sela Mandaši. Danas tim područjem raste grmlje i šikara.

Najstarija stanovnica

Krave imaju tek rijetki, a posljednji boškarin je prodan kad sam ja imao 19 godina. U selo je znalo biti i po 150 krava. Dnevno se proizvodilo

15 kanti po 25 litara mlijeka. Mlijeko je najprije sakupljao pok. Slavio Pavletić. Poslije su ga zamijenili kamioni. Bilo je i vremena kada su seljanke tovarima gnale mlijeko do željezničke stanice, ukrcale se na vlak za Trst gdje su ga prodavale po tamošnjim domaćinstvima. U selu je živjela i obitelj Finderle koja se bavila struganjem kože od blaga, prisjeća se Danilo Cerovac.

Posljednjih je godina u Sv. Martinu ili Draščićima, drugi naziv za selo, izgrađen velik broj novih kuća. Danilo bi rekao da se selo raširilo.

Kad bi se prisjetio svih ljudi iz sela koji su umrli za vrijeme mog življenja u Sv. Martinu, mogla bi se napraviti još jedna vas, kazao je Danilo.

P r e z i m e n a k o j a o bilježavaju taj kraj su «Cerovac» i «Draščić» - jedni su živjeli s lijeve, a drugi s desne strane kapelice. Najstarija stanovnica Sv. Martina je Antica Križman, rođena 8. rujna 1910. godine. Iako s približava stotoj i slabo čuje, zatekli smo je kako proučava povijest njenog rodnog kraja. Najmlađi stanovnik je Adnel Kosovčić, rođen 20. lipnja 2008. godine.

GODIŠNICE ŠKOLE

10.

Sreli ...

15.

su ...

20.

se ...

25.

opet ...

GODIŠNICE ŠKOLE

Buzet

30.

35.

Buzet

Livade

35.

40.

Buzet

Proslava male mature

60.

LEGENDE

- 1 Grotes tor
- 2 Südwall
- 3 Lapidarium
- 4 Pfar-Palast
- 5 Palast Bembo
- 6 Rarität aus der Renaissance
- 7 Portal-stammt aus dem Jahr 1670.
- 8 Palast De Verla
- 9 Pfarrkirche der Seligen Jungfrau Maria
- 10 Glockenturm
- 11 Venezianisches Lager
- 12 Heimatmuseum (Palast Bippato)
- 13 Kleine Zisterne
- 14 Warenlager
- 15 Manieristisches Portal
- 16 Renaissance-Haus
- 17 Große Zisterne
- 18 St. Georg Kirche
- 19 Barockhaus
- 20 Klemis Tor
- 21 Anstalt | Kataster
- 22 Kapelle hl. Vit
- 23 St. Ana Kirche
- 24 Stadtverwaltung
- 25 Polizeistation
- 26 Grundschule "Vazmešlav Gribalja"
- 27 Sporthalle
- 28 Mittelschule Buzet
- 29 Gedächtnispark
- 30 Tierarztpraxis
- 31 Feuerwehrgemeinschaft
- 32 Sportplatz

- Information
- Hotel | Motel
- Volksehm
- Bibliothek
- Museum
- Postamt
- Busbahnhof
- Parkplatz
- Parkplatz für LKW
- Tankstelle
- Ambulanz
- Altersheim
- Schule
- Kindergarten
- Kinderspielplatz
- Einkauf
- Caffe bar
- Restaurant
- Bocciabahn
- Friedhof
- Bank
- Bahnhof
- Fußgängerweg
- Panorama
- HEP
- Istarski vodovod
- Souvenir
- Apotheke

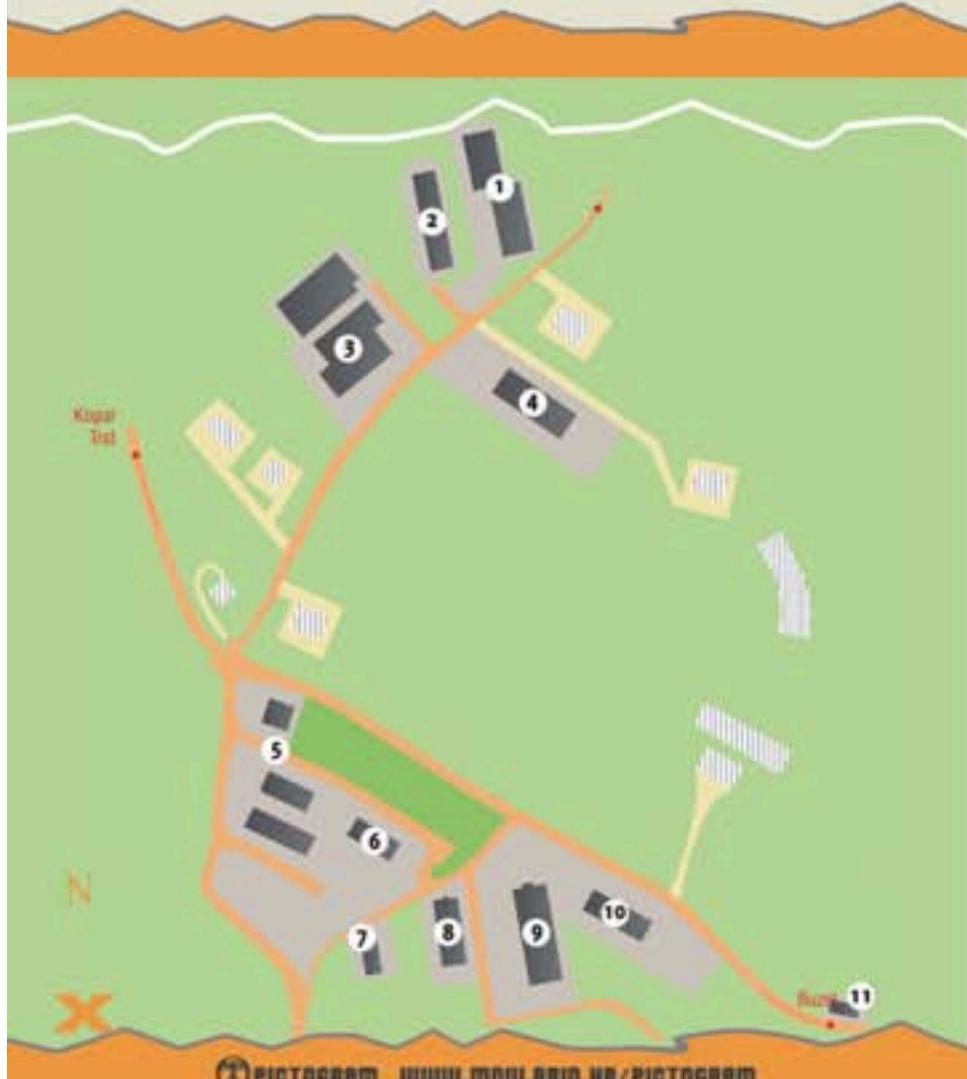

LEGENDA

- 1 La porta grande
- 2 Il bastione sud
- 3 Il museo delle lapidi
- 4 Il palazzo parrocchiale
- 5 Il palazzo Bembo
- 6 La torre rinascimentale
- 7 Il portale - muretto al 1670.
- 8 Il palazzo De Verla
- 9 La chiesa parrocchiale della Vergine Maria
- 10 Il campanile
- 11 Il magazzino veneziano
- 12 Museo civico (Palazzo Bippato)
- 13 Il pozzo piccolo
- 14 Fontik - il magazzino Veneziano per il frumento
- 15 Il portale dell'epoca manierista
- 16 La casa rinascimentale
- 17 Il pozzo grande
- 18 La chiesa di S. Giorgio
- 19 La casa barocca
- 20 La porta piccola
- 21 Il tribunale municipale | L'ufficio catastale
- 22 La cappella di S. Vito
- 23 La chiesa di S. Ana
- 24 L'amministrazione comunale
- 25 La quinaria (di polizia)
- 26 La scuola elementare "Vazmešlav Gribalja"
- 27 La palestra
- 28 La scuola media Buzet
- 29 Il parco commemorativo
- 30 L'ambulatorio veterinario
- 31 La comunità dei pompieri
- 32 Il campo sportivo

- Ufficio informazioni turistiche
- Albergo | Motel
- Casa del popolo
- Biblioteca
- Museo
- Ufficio postale
- Stazione dei pulman
- Parcheggi
- Parcheggio per autotreni
- Distributore benzina
- Ambulatorio
- Casa di riposo
- Scuola
- Scuola materna
- Parco di divertimenti per l'infanzia
- Negozio di alimentari
- Caffe bar
- Ristorante
- Bocciodromo
- Cintere
- Banca
- Stazione ferroviaria
- Sentiero pedonale
- Panorama
- HEP
- Istarski vodovod
- Souvenir
- Farmacia

- 1 Large well
- 2 South bulwark
- 3 Lapidarium
- 4 Parish palace
- 5 Bembo palace
- 6 Renaissance tower
- 7 Portal - from 1670
- 8 De Verla palace
- 9 Blessed Virgin Mary
- 10 The Bell-tower
- 11 Venice storehouse
- 12 Regional museum
- 13 Small well
- 14 Fontik - Venice storehouse
- 15 Manieristic portal
- 16 Renaissance house
- 17 Large well
- 18 St. George's Church
- 19 Baroque house
- 20 Small gate
- 21 Municipal Court
- 22 St. Vito's Chapel
- 23 St. Anna's Church
- 24 City Administration
- 25 Police Station
- 26 "Vazmešlav Gribalja"
- 27 Sport hall
- 28 Buzet Grammar School
- 29 Monument-park
- 30 Veterinary Clinic
- 31 Fire-department
- 32 Playground

Mažinjica

Zona male privrede

Kleingewerbezone

Zona dell'industria minore

Entrepreneurs' zone

- 1 Dalmadom
- 2 Istradom
- 3 Vistroj
- 4 La-vor trade
- 5 Trio I
- 6 Weboffset | Car club
- 7 Alatnica Buršić
- 8 Karton pak
- 9 Dekoradom | AM grupa
- 10 Autocolor
- 11 Delicia

GEND

- Tourist Information
- Hotel | Motel
- Community Centre
- Library
- Museum
- Post office
- Bus Station
- Parking area
- Parking for trucks
- Filling Station
- Public Medical Center
- Old People's Home
- School
- Kindergarten
- Children Playground
- Grocery
- Caffe bar
- Restaurant
- Bocce court
- Cemetery
- Bank
- Train Station
- Walking Path
- Scenic View
- HEP
- Intarski vodovod
- Souvenir
- Pharmacy

BUZET

 Plan Grada

 Plan Der Stadt

 La Pianta Della Citta

 City Map

LEGENDA

- 1 Vela vrata
- 2 Južni bedem
- 3 Lapidartij
- 4 Župni dvor
- 5 Palača Bembo
- 6 Renesansna kuća
- 7 Portal iz 1570. g.
- 8 Palača De Vertis
- 9 Župna crkva Bl. djevice Marije
- 10 Zvonik
- 11 Venecijansko skladiste
- 12 Zavičajni muzej (Palača Bigatto)
- 13 Mala štrena
- 14 Fontik
- 15 Maniristički portal
- 16 Renesansna kuća
- 17 Vela štrena
- 18 Crkva Svetog Jurja
- 19 Barokna kuća
- 20 Mala vrata
- 21 Općinski sud | Katastar
- 22 Kapela Svetog Vida
- 23 Crkva Svetе Ane
- 24 Gradska uprava
- 25 Policijska postaja
- 26 Osnovna škola "Vazmoslav Grzalj"
- 27 Sportska dvorana
- 28 Srednja škola Buzet
- 29 Spomen-park
- 30 Veterinarska ambulanta
- 31 Vatrogasna zajednica
- 32 Igralište
- Ured Turističke zajednice
- Hotel | Motel
- Narodni Dom
- Knjižnica
- Muzej
- Pošta
- Autobusni kolodvor
- Parkiralište
- Parkiralište za teretna vozila
- Benzinska pumpa
- Dom zdravlja
- Dom umirovljenika
- Škola
- Dječji vrtić
- Dječje igralište
- Trgovina
- Caffe bar
- Restaurant
- Bocallisti
- Groblje
- Banka
- Željeznička postaja
- Pješački put
- Vidikovac
- HEP
- Istarski vodovod
- Šouvenirica
- Apoteka

Top pet odredišta na Buzeštini

Na humskim vratima piše: „Tom malom gradiću u pohode dođi, na kamenu tvrdu toplina vri“

Piše: Nada PRODAN MRAKOVIĆ

Stari grad Buzet, srednjovjekovni gradić akropolskog tipa opasan zidinama, nekad među najvažnijim utvrdama u istarskoj unutrašnjosti, danas je živi spomenik. U grad vode dvoja gradska vrata: Velika vrata iz 1547. i Mala vrata, koja u najvišoj točki luka imaju grb i natpis iz 1592. (godina izgradnje), a koja čuvaju spomen na rašporskog kapetana Carla Salamona.

Unutar zidina nalazi se nekoliko vrlo vrijednih kulturno-povijesnih znamenitosti: lapidarij, župni dvor, nekad palača obitelji Flego, palača Bembo iz 1728. godine, renesansna kula, palača De Vertis iz 1629.godine, župna

crkva Blažene djevice Marije, dovršena 1784.godine, zvonik, venecijansko skladište iz 1514.godine, palača Bigatto, danas Zavičajni muzej, mala šterna, fontik, maniristički portal, renesansna kuća iz sredine 16. stoljeća, Vela šterna podigнутa 1788./1789.godine na mjestu starije, crkva sv. Jurja, dovršena 1611.godine i barokna kuća.

Grafit iz 12. stoljeća

Roč se prvi puta spominje 1064. godine u ispravi kojom ga kralj Henrik IV. daruje markgrofu Odolricusu. Obris srednjovjekovnih zidina i kula i danas su prepoznatljivi, s djelima gradskim vratima i

središnjim trgom. Uz župnu crkvu sv. Bartola iz 1492. godine, ističu se manje crkve sv. Roka s freskama iz 14.i

15.stoljeća te sv. Antuna Opata iz 12. stoljeća, s jednim od najpoznatijih glagoljskih grafita: ročkim glagoljskim

Tradicionalne pučke fešte sajmovi na Buzeštini

RAČIČKI BRIJEG - 1. nedjelja u kolovozu

BRNOBIĆI - 02. kolovoz (mjesto kraj Huma)

SEMIĆI - Sv. Lovro, 2. vikend u kolovozu

VRH - Velika Gospa, 15. kolovoz

ROČKO POLJE - Rokova, 16. kolovoz

MLINI I ČRNICA - Rokova, kolovoz

SV. DONAT - 16. ili 17. kolovoz (mjesto kraj Vrha)

HLAJI (PUD PEĆINA) - zadnji vikend u kolovozu (mjesto kraj Roča)

VALICE - Sv. Ciprijan, rujan

SOVINJAK - Bela nedeja, 04. i 05. listopad

SENJ - Sv. Kuzma, listopad

PALADINI - listopad (mjesto kraj Vrha)

PRODANI - Sv. Sveti, 01. i 02. studeni

abecedarijem. Roč je u srednjem vijeku bio jednim od najznačajnijih središta glagoljaške književnosti, nakladništva i tiskarstva. Jedan od najpoznatijih ročkih glagoljaša bio je Šimun Greblo, glagoljski pisac i prepisivač s kraja 15. stoljeća, čiji je glagoljski skriptarij u Roču uspješno djelovao do 1533.godine.

Bizantske freske

Hum je najmanji grad na svjetu, na čijim je gradskim vratima upisana dobrodošlica: „Tom malom gradiću u pohode dođi, na kamenu tvrdnu toplina vri“.

Unutar očuvanih gradskih bedema, kad uđete kroz dvostruka gradska vrata koja

prolaze kroz komunalnu palaču, dolazite do gradskog trga i dviju malih ulica te župne crkve Marijinog uznesenja sagradene 1802.godine, i gradske lože, gdje se u današnje vrijeme odigrava biranje župana na leto dan. Uz palaču (kako mještani nazivaju gradsku palaču) nalazi se zvonik-kula iz 15. stoljeća.

Van zidina, na humskom groblju nalazi se romanička crkvička sv. Jeronima, sagrađena u 12. stoljeću, a obnovljena 1904.godine, čija je unutrašnjost oslikana freskama pod bizantskim utjecajem nepoznatog autora znatnih likovnih vrijednosti, s mnogo glagoljskih natpisa i grafita koje je izradio majstor Antun iz Padove (današnje

Kašćerge).

Slapovi i Minjera

Kotli: u ove ljetne dane pravo osvježenje može pružiti boravak uz rijeku, pa su Kotli pravi odabir, zbog Mirne koja protjeće kroz selo i koja je, padajući u slapovima preko stijena, izdubila u kamenu kotlaste udubine po kojima je selo dobilo ime. Kotli su zaštićena ruralna sredina zbog svoje lijepe i vrijedne ruralne arhitekture sa sačuvanim prekrasnim kortama, baladurima, voltama, dimnjacima i jednom očuvanom vodenicom (mlinom).

Sovinjak, srednjovjekovni gradić na brijezu s kojega se šire vidici na dolinu Mirne i

okolna brda zasađena vinogradima i maslinicima je, kažu, najveću slavu stekao za vrijeme carskog doba starog Rima kada je rimska carica Livia Drusila naručivala i pila isključivo „vino Pucinum“ iz Sovinjaka.

Mjestom dominira župna crkva sv. Jurja koja potječe iz 1927.godine, podignuta na mjestu izvorne iz 1556.godine, zvonik (15metara) seže iz 1557.godine, s ugrađenim glagoljskim natpisom koji svjedoči o vremenu gradnje. Na rubu sela nalazi se crkvica sv. Roka iz 15. stoljeća, koju je 1571. oslikao Domenico iz Udina. Podno Sovinjaka, uz rijeku Mirnu, proteže se lokalitet Minjera sa prvim rudnicima boksita na svijetu.

Na utakmici s najmlađim nogometnima

Mladi buzetski Modrići i Ronaldi

Prednatjecateljska kategorija igrača Nogometnog kluba „Buzet“, otkad postoje službena natjecanja za najmlađe uzraste, najbrojniji je pogon buzetskog nogometnog kolektiva, a iako je rezultat često u drugom planu njihovi ligaški dosezi također nisu zanemarivi

Siniša ŽULIĆ

„Treneru, kada će ja igrati?“, „Treneru, ja bih igrao u napadu!“, „Zašto mene nikada ne stavite u igru?“. Uzbudjenje pred susret s „Umagom“, gdje su se buzetski dječaci borili za četvrtu mjesto, na ljestvici bilo je veliko. Na klupi ima dva desetaka malih nogometnika, a samo ih jedanaest može zaigrati od prve minute. Prednatjecateljska kategorija igrača Nogometnog kluba „Buzet“, otkad postoje službena natjecanja za najmlađe uzraste, najbrojniji

je pogon buzetskog nogometnog kolektiva, a iako je rezultat često u drugom planu njihovi ligaški dosezi također nisu zanemarivi.

Djeca vole loptu

- Mlađe kategorije prednatjecatelja, koje predstavljaju najmlađi natjecateljski nogometni rang okupljuju dječake od osam do dvanaest godina. Sve je veća želja i onih mlađih, sve do šest godina da se uključe u treninge, iako za njih još

nemamo službenu ligu, u kojoj mogu odmjeravati snage sa svojim vršnjacima.

Poželjno je da se djeca počnu baviti sportom tako mlađa jer se kasnije lakše u njih usade određene navike i tehnike. Kod djece uvijek postoji interes, i ne samo za nogomet, pa je samo pitanje tko će ih prihvati i ponuditi im mogućnost da se bave sportom. Ponekad očekujemo da će se djeca samajavljati, ali zapravo ih često treba privući. U vrtiću smo ih, primjerice, uspjeli animirati u sklop

tamošnjih natjecanja, pa postoji velika vjerojatnost da će oni zavoljeti nogomet i uključiti se kasnije u mlađe takmičarske kategorije. Dobro je poznato da djeca vole loptu i gotovo sve sportove s loptom kaže njihov trener Damir Fabijančić.

Kako djecu motivirati da izaberu nogomet kao sport kojim će se baviti u svojoj mladosti?

- Djecu prvenstveno treba motivirati da se bave sportom

kroz igru. Tako pokušavamo i koncipirati treninge, da uz osnovne elemente i nogometne vještine osjete i radost igranja, jer oni to vole. Sam rezultat na utakmicama stoga nikako nije u prvom planu, iako djeca, kao i svi ostali vole pobjeđivati.

I roditelji pomažu

Trener najmladih buzetskih nogometnika može se pohvaliti brojnošću igrača koje ima na raspolaganju, iako je zbog velikog broja ponekad teško dati svakome priliku da zaigra na utakmici.

- Kada sam preuzimao d o b n u k a t e g o r i j u prednatjecatelja taj je selekcija nogometnog kluba Buzet brojala petnaestak članova. Kroz godinu dana uspjeli smo taj broj povećati na 35 na svakom treningu, tako da je jednom treneru postalo naporno raditi s toliko puno djece. Iz tog razloga podijelili smo ih u tri grupe, kako bi se djeca mogla više igrati, no to iziskuje i veću pažnju.

Moram zahvaliti i roditeljima, koji redovito sudjeluju u treninzima i na utakmicama. Oni su značajna logistička potpora bez koje bi bilo vrlo teško organizirati nastupe u ligi. Tako se za vrijeme treninga, dok pripremim program rada za pojedine grupe, roditelji brinu za održavanje discipline i reda, dok su na utakmicama uvijek pri ruci za bilo kakve potrebe. Stav je kluba da bi se iduće godine rad s najmlađima još dodatno trebao pojačati, tako da će se najvjerojatnije u rad uključiti dva trenera najavljuje Fabijančić.

Mamac Liga prvaka

Zanimanje djece za „najvažniju sporednu stvar na svijetu“ raste približavanjem velikih nogometnih smotri,

poput Europskog prvenstva koje je odigrano ovoga ljeta. U tih mjesec dana svi žele biti Luka Modrić ili Cristiano Ronaldo, stoga je sveprisutnost nogometa u TV programu veliki mamac najmlađima na zelene sportske travnjake.

- Europsko nogometno prvenstvo tek je djelomično utjecalo na odluku mladih da se počnu baviti nogometom. Puno je izraženije praćenje Lige prvaka i poistovjećivanje sa zvjezdama koje igraju u najjačim europskim klubovima. Tako se djeca na treninzima često pojavljuju u dresovima „Barcelone“, „Milana“, ali i hrvatske reprezentacije - dodaje Fabijančić.

„Barcelona“ klub snova

Sebastijan, Marin i Elmir među najboljim su mlađim buzetskim igračima. Nogomet treiraju već tri do četiri godine, a izabrali su ga jer

im se jako sviđa taj sport. Iako su im igrački uzori Kaka, Beckham i Messi, svi su suglasni kako bi jednoga dana voljeli igrati u „Barceloni“.

SPORT NA BUZEŠTINI

Istra Open 2008

Članovi Kluba slobodnog letenja „Tići“ ove su godine priredili dva natjecanja u padobranskom jedrenju. Nakon natjecanja pod nazivom „Buzet Open 2008“, paraglideri su se krajem srpnja okupili u Roču na natjecanju Prvenstva Hrvatske pod nazivom „Istra open 2008“.

Kako vjetar na Čićariji nije bio pogodan za let, organizator je odlučio start utrke premjestiti na Brigid, podno Učke, odakle seže pogled prema prostranom Čepićkom polju. Ovisno o vremenskim prilikama, vodstvo natjecanja zadalo je natjecateljima različite zadatke dužine od 38 do 78 kilometara.

Pobjedu na „Istra Openu“ ostvario je Damir Habek („Let“, Ivanec), ispred Marka Habeka i trećeplasiranog Marka Novaka iz Slovenije. Od istarskih letača najbolje se, na peto mjesto, plasirao Karlo Bonačić. „Letu“ iz Ivanača pripala je pobjeda i u momčadskoj konkurenciji, dok je među ženama najbolja bila Talijanka Maria Grazia Crippa. Na prvenstvu je nastupilo 38 letača iz Mađarske, Slovenije, Italije i Hrvatske. (sž)

„Trio Buzet“ blizu dvostrukе krune

Uvjerljivije nego što su se možda i sami nadali, boćari „Trio Buzeta“ završili su proljetni dio natjecanja u Prvoj boćarskoj ligi na vodećoj poziciji s četiri boda prednosti pred najbližom pratnjom. Iako ih od naslova dijeli još mnogo, Buzečani su praktički nadomak svom drugom najvrijednijem državnom pokalu.

Naime, u dosadašnjim prvoligaškim prvenstvima „vodoinstalateri“ su kako je prvenstvo odmicalo igrali sve bolje, dok je ove sezone prava forma postignuta na gotovo samom početku prvenstva. Najavu dobrih ovogodišnjih rezultata buzetski boćari ostvarili su pobjedom u Kupu Hrvatske, koji je održan u srpnju u Zagrebu. Nakonlake pobjede u četvrtfinalu nad „Kastvom“, boćari „Trio

Buzeta“ u poluzavršnici su slavili nad domaćinom „Zrinjevcem“, da bi naslov samo potvrdili pobjedom u finalu nad „Nadom“ iz Splita. (sž)

Mladen Jurada do olimpijske norme

Na Prvenstvu Hrvatske u streljaštvu za sportaše invalide, buzetski je paraolimpijac Mladen Jurada, član Sportskog društva paraplegićara iz Pule, u disciplini standard zračne puške osvojio prvo mjesto, ostvarivši pritom olimpijsku normu sa 575 krugova. Juradin rezultat drugi je najbolji svih vremena među hrvatskim paraolimpijcima. Dostizanje olimpijske norme, za Juradu, nažalost, ne znači i odlazak na

Paraolimpische igre u Peking, jer je rezultat dostignut malo prekasno, a treba ga potvrditi i na visokorangiranim međunarodnim natjecanjima.

Uvjet za ulazak u reprezentaciju dosad je ostvarilo devet hrvatskih paraolimpijaca, a samo su dva mesta rezervirana za hrvatske predstavnike na igrama u Kini. Juradi je olimpijska norma prvi puta izmakla za tek nekoliko krugova na Europskom prvenstvu u

Njemačkoj, da bi potom zbog problema prenošenja oružja preko granice bio odgođen put hrvatske reprezentacije na natjecanje u Slovačku i propala nova prilika da se osigura viza za Peking.

U konkurenciji 67 natjecatelja, Jurada se sa nacionalnog prvenstva vratio i sa zlatom u disciplini serijske zračne puške s ostvarenih 349 krugova, a pripala mu je i brončana medalja u disciplini standard ležeći stav sa 585 krugova. (sž)

Sput niz Škrbinu

Biciklistički klub „Buzet“ je početkom srpnja organizirao Prvenstvo Hrvatske u biciklističkom spustu, na stazi Škrbina pored Mosta. U finalnoj utrci potvrdio svoje kvalitete iskazao je Boštjan Wolf (ŠD „Supersurf“, Slovenija), s vremenom 2:52,825, ispred još jednog Slovenca, Nejca Rutara (MBK „Hidria“) koji je stazu odvozio u vremenu od 2:53,413, dok je treći u ukupnom poretku bio Puljanin Aleksandar Orešnik (KBBXS „Adrenalina“), 2:58,804. Odlično peto mjesto u hrvatskoj konkurenciji pripalo je buzetskom biciklistu Denisu Šćulcu. „Biciklistički klub Buzet“ još se jednom iskazao kao sjajan domaćin i organizator utrke koju je pratilo petstotinjak zaljubljenika u ekstremne sportove. (sž)

Memorijal Mladen Žulić

Na utrci autoslaloma „Memorijal Mladen Žulić“ što se održala u srpnju u Svetom Ivanu, sve su pobjedničke stepenice popunili automobilisti domaćeg „Buzet Autosporta“, koji je i organizirao utrku. Nakon tri vožnje, od kojih su se za ukupan plasman na natjecanju bodovali dvije bolje, Alen Prodan je bio za

244 tisućinke uspješniji od svog brata Sanjina, prošlogodišnjeg pobjednika buzetskog autoslaloma. Dominaciju domaćina potvrdio je osamnaestogodišnji Nino Andrejević iz Lupoglavu, trećim mjestom ukupnog porekta i prvim mjestom u klasi sprint. (sž)

Autocross na Bršćaku

Kišovito vrijeme i blatna staza začinili su prvu ovogodišnju utrku u autocrossu »Roč 2008« koja se bodovala za prvenstvo Regije Zapad. U takvim uvjetima najbolje su se snašli Robert Grbac („Kastavac“), pobjednik u diviziji 1 sa subaru imprezom, Marino Matijašić („Kastavac“) koji je bio najuspješniji među natjecateljima divizije 1A, Siniša Filčić („Grobnik“) najbolji u diviziji 1B, te višestruki državni prvak Vigor Grbac koji je slavio u konkurenciji divizije 3 ili popularnih buggyja. Do drugog mjesto stigao je Matija Kutičić („Buzet Autosport“) u svom

premijernom nastupu s ovim atraktivnim automobilom, dok je treće mjesto pripalo njegovom klupskom kolegi Rinu Paladinu. Postolja se od istarskih automobilista domogao i Elvis Krajcar osvojivši treće mjesto klase 1, u kojoj nastupaju vozila s pogonom na sva četiri kotača. Auto klub „Buzet Autosport“ svoje je drugo autocross natjecanje, na kojem je publika ponovno mogla uživati u natjecanju najboljih hrvatskih autocrossista, priredio sredinom kolovoza pod nazivom „Nagrada Buzeta 2008“. (sž)

Enduro „Buzet 2008“

Pobjedom Austrijanca Werner Müller-a završena je prva ovogodišnja enduro utrka u Hrvatskoj. U natjecanju na kojem je nastupilo 226 motociklista iz

zaostao 1.08,7 minuta. Ostojić je na četvrtom specijalnom ispitu drugoga dana pao, što ga je udaljilo od eventualne šanse da ugrozi vodeći dvojac, no među hrvatskim motociklistima imao je preveliku prednost pred buzetskim vozačem Markom Prodanom, koji je slavio u klasi E1 domaće konkurencije. Veliki uspjeh od domaćih motociklista postigao je i Manuel Černeka (Buzet) zauzevši drugo mjesto klase turist u međunarodnoj konkurenciji s rezultatom 24.21,1.

Postolja su s e o d i s t a r s k i h motociklista domogli Robert Šterpin osvojivši drugo mjesto Prvenstva

sedam europskih zemalja, Müller je nakon dva dana imao 28 sekundi bolje vrijeme od drugoplasiranog sunarodnjaka Markusa Tischarta. Müller je na svih osam specijalnih ispti imao uvjerljivo najbolja vremena.

Do trećeg je mesta ukupnog poretku i pobjede u domaćoj konkurenciji došao Duško Ostojić („Sokol“) koji je za pobjednikom

Hrvatske u klasi E1, Marin Ratoša isti je rezultat ostvario u klasi turist, ispred Stefana Mikuljana. U klasi old boy do drugog je mjesto domaće konkurencije stigao Buzečan Emil Jurada. Zahvaljujući lijepom vremenu specijalne ispite pratila je brojna publika, a buzetsko je natjecanje ponovno je postavilo novi rekord po broju sudionika. (sž)

Malonogometna ljetna liga

Ekipa „Tartufino Papaya“ iz Buzeta je pobjedom u finalnoj utakmici protiv momčadi „Novo Naselje Pazin“ osigurala naslov u prvoj ljetnoj futsal ligi „Buzet 2008“, koja se, pod pokroviteljstvom Grada Buzeta, tijekom srpnja održavala na igralištu ispred buzetske Srednje škole. Pobjednici lige, osim najbolje igre u samoj završnici natjecanja, prikazali su najbolji nogomet tijekom cijelog turnira, pa je pehar namijenjen pobjedniku zaslужeno otisao u njihove ruke.

Treće mjesto osvojio je umaški B&B koji je pobijedio

mladu ekipu „Setum“ iz Pazina. Nakon razigravanja, koje je odigrano u prethodna tri tjedna, pravo nastupa u polufinalu izborili su „B&B Umag“, „Tartufino Papaya“, „Novo Naselje Pazin“ i „Setum“. U polufinalnim susretima „Tartufino Papaya“ nadigrali su „Setum“ iz Pazina, dok je „Novo Naselje Pazin“ bio bolji od „B&B Umag“. Nagrada za najboljeg igrača turnira pripala je Lariju Hamuliću („Tartufino Papaya“), najbolji strijelac bio je Mladen Majcan („B&B Umag“), dok je najboljim vratarom proglašen Albert Ivančić („Tartufino Papaya“). Nagradu za fair play primili su nogometaši „Veterana Buzeta“. (sž)

Ročani prvaci Hrvatske

Na Prvenstvu Hrvatske u elektronskom pikadu, koje je sredinom travnja održano u Senju, ekipa „Đir prometa“ iz Roča odnijela je pobjedu u C ligi, u konkurenciji 24 momčadi iz cijele zemlje. Ročani, za koje su na ovom

najecanju nastupili Sebastijan Rabak, Valdi Grbac, Teo Glavić, Miro Krulčić, Albert Dobrović i Samanta Pavletić, ovim su uspjehom okrunili impozantnu sezonom, ostvarivši tijekom godine 27 pobjeda bez jednog poraza. U

C ligi od istarskih se momčadi natjecala i ekipa „Buzeta“, koja je zauzela 17. mjesto, dok su u ženskoj konkurenciji članice pikado ekipa „Zjogo“ iz Štrpeda zauzele sedmo mjesto. (sž)

IZLET ZA NAJMLAĐE

»Gredelini« u Zoološkom vrtu

Tuljani oduševili najmlađe Buzećane

Predškolska djeca tijekom završene pedagoške godine upoznala su domaće i egzotične životinje

Ana PISAK

Mališani Dječjeg vrtića »Grdelin« kraj pedagoške godine obilježili su na edukativan i nadasve zabavan način posjet Zoološkom vrtu u Zagrebu bila je prava avantura za one najmlade. Uzbuđenje kod djece je počelo već večer prije polaska na završni izlet, još dok su mame u ruksak spremale namirnice za put.

Obiteljska pustolovina

Te su večeri predškolska djeca teško zaspala. San im nikako nije dolazio na oči. Maštali su oni o krokodilu iz Nila, o velikom slonu,

majmunima, lavovima i mnogim drugim životinjama iz bajki koje su im pripovijedale tete iz vrtića i roditelji prije spavanja.

Nakon neprospavane noći svanuo je i toliko iščekivani dan. Djeca su, što su brže mogla i umjela, na sebe navukla odjeću i cipele i munjevitom brzinom uputila se prema vrtiću, svom drugom domu. Tamo ih je čekalo čak tri autobusa jer su osim njih, Zoološki vrt posjetili i njihovi roditelji, nekoliko beba te, naravno, tete iz »Grdelina«. U malu pustolovinu uključile su se cijele obitelji.

Egzotične životinje

Za vrijeme cijelodnevnog boravka u metropoli, djeca su stalno postavljala bezbroj pitanja, a najviše su ih očarali tuljani koji su ih hrаниli.

Na početku sada već završene pedagoške godine, djeca su posjetila ranč »Furia« u

Kadumima, kraj Poreča. Jahali su i trenirali na konjima, te upoznali domaće životinje. Prilikom posjeta Zoološkom

vrtu upoznali su i egzotične životinje, pa se može reći da su savladali »gradivo o raznolikosti životinjskog svijeta«, ispričala nam je Marija Črnac, ravnateljica Dječjeg vrtića »Grdelin«.

Maturanti Srednje Škole Buzet

Područje rada: strojarstvo, elektrotehnika

FOTO FESTIVAL

Razrednica: Irina Kosanović, prof.

Učenici:

automehaničari: Daniele Bassiato, Nenad Kajin, Mladen Sergo
elektromehaničar: Kristijan Bašić, Denis Gregorović, Tomislav Klarić, Elvis Kodelja, Andelko Krančić, Endi Krbabac, Denis Krušvar, Elvis Medić, Niki Moranjkić, Mario Peša, Elvis Počekaj, Leon Poniš, Samir Šverko, Leon Žigante.

**Obrazovni program:
opća gimnazija**

FOTO FESTIVAL

Razrednica: Nataša Acinger, prof.

Učenici: Jelena Cerovac, Jana Cotić, Nina Čeh, Petar Draščić, Vanja Fabijančić, Ines Gržinić, Ivana Gržinić, Alma Hadžić, Vlatko Horvat, Filip Krančić, Roberta Krivičić, Andrej Lazić, Luka Malić, Kristina Nežić, Višnja Prodan, Anja Ribarić, Igor Rušnjak, Nikla Sirotić.

Srednjoškolci predstavili eko projekte gradskoj vlasti

Mladi ekolozi na djelu

Učenici su sakupili preko tisuću plastičnih boca i limenki i oko tonu i pol starog papira

Najveća istarska rijeka Mirna je čista. Potvrdile su to učenice 2. razreda gimnazije pod vodstvom prof. Bože Tolušića gradonačelniku Valteru Flegi u povodu obilježavanja Svjetskog dana zaštite čovjekove okoline, 5. lipnja.

Ambiciozne gimnazialke nisu bile jedine koje su gradskoj vlasti predstavile eko projekte. Profesorica biologije Marija Pavletić potaknula je učenike da posebnu pažnju posveti zdravoj prehrani i kuhinji njihovih nonica. Učenici 3. razreda gimnazije pokrenuli su akciju sakupljanja ambalaže. Još su jednom potvrdili moto «kad se mlade ruke slože, sve se može», jer su srednjoškolci sakupili preko tisuću plastičnih boca i limenki i oko tonu i pol starog papira. Veliki doprinos dala je i profesorica etike Jasmina Miletić.

Prije tri godine dobili smo prestižni certifikat međunarodne ekoškole i od tada intenzivno radimo na ekološkim programima, istaknuo je Stanislav Blažević, ravnatelj Srednje škole.

Marljivi rad budućih intelektualaca oduševio je i gradonačelnika Flegu.

Grad Buzet je uključen u mrežu Zdravih gradova. Svakog mjeseca provodimo neki specifični projekt. Mjesec lipanj je tematski vezan uz ekološku osviještenost, odnosno uz kakvoću pitke vode, zraka i mora, uklanjanje ambrozije i odlaganje otpada. Naši srednjoškolci, ekolozi, izuzetno su vrijedni i ovom prigodom smo se detaljnije upoznali s njihovim aktivnostima, kazao je gradonačelnik Flego. (ap)

OBRAZOVANJE

Generacija osmaša 2007./2008.

Osnovna škola «Vazmoslav Gržalja» Buzet, 8.a

Razrednica: Nataša Medica

Učenici: De Luca Bašić, Matija Bratetić, Adeana Fabijančić, Nino Flego, Tereza Grozić, Danijel Gržinić, Dino Jermaniš, Toni Jermaniš, Ivan Kisiček, Vanja Kravacović, Andrea Matijašić, Ivana Matković, Filip Nikolić, Karla Ošo, Ada Ribarić, Ivka Rubić, Nicol Šorgo, Lana Šavko, Marina Šverko, Denis Vukomanović.

Osnovna škola «Vazmoslav Gržalja» Buzet, 8.b

Razrednica: Katija Tefik Baćac

Učenici: Dino Abdiu, Alen Alić, Franjo Bazina, Sanja Draščić, Muamer Fejzić, Lara Flego, Tino Jambrošić, Mateja Jermaniš, Sara Keršan, Valentina Marinac, Anja Nežić, Martina Petretić, Roberta Stanić, Vanja Stoković, Romano Šćulac, Denis Šegon, Filip Škrlj, Ela Vivoda, Petar Vuković, Katarina Zorko, Alen Zornada.

Područna škola Vrh

Razrednica: Tea Peloza

Učenici: Andrej Agapito, Mikele Krušvar, Martina Paladin, Nina Sirotić, Matija Šćulac, Monika Šćulac, Patrick Šćulac, Valentino Šćulac, Edita Štefanini.

Područna škola Livade

Razrednica: Jadranka Bartolić Muzica

Učenici: Theo Đuga, Danijela Rumin, Roberta Štornoga, Katja Zubin.

Područna škola Roč

Razrednica: Melita Cinac

Učenici: Petar Baf, Ena Grabar, David Grbac, Margarita Grbac, Deni Muzica, Jasna Pavletić, Toni Pavletić, Toni Perčić, Valentina Prodan, Ivana Staraj.

Dan škole «Vazmoslav Gržalja»

Osnovna škola «Vazmoslav Gržalja» Buzet i područne škole Vrh, Roč i Livade sredinom su lipnja obilježile još jedan Dan škole. Ni ovoga puta recitacije, plesa i pjesme nije nedostajalo. Podijeljena su i brojna priznanja učenicima koji su sudjelovali na županijskim ili državnim natjecanjima. Prigodni pokloni su uručeni i njihovim mentorima.

Tom se prilikom ravnateljica škole Mirjana Blažević zahvalila djeci i roditeljima na strpljenju i dodatnim naporima koje su, zbog radova na zgradbi škole, uložili tijekom cijele obrazovne godine.

Gradonačelnik Buzeta Valter Flego obećao je djeci da će iduću školsku godinu početi u novim učionicama te obnovljenoj Sportskoj dvorani. (ap)

Podijeljena su i priznanja učenicima

Natječaj za učenike Srednje škole Buzet

Zašto mladi piju

U pisanju eseja na temu „Kakve nam poruke odrasli šalju - biti ili piti?“ natjecalo se 14 buzetskih srednjoškolaca

U okviru kampanje organizirane u povodu 20. godišnjice Hrvatske mreže zdravih gradova, Grad Buzet i Povjerenstvo za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladeži Buzeta u suradnji s Upravnim odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije i Udrugom Obitelji osoba stradalih u prometu, proveli su u ožujku

natječaj za najbolja pisma mladih upućena javnosti s temom njihova odnosa prema alkoholu. Cijeli taj mjesec bio je, naime, posvećen zdravlju djece i mladih: sigurnosti u prometu, spolnom zdravlju, agresivnosti i ranom pijenju. Na raspisani natječaj za učenike Srednje škole Buzet - pisanje eseja pod naslovom „Kakve nam poruke odrasli

šalju - biti ili piti?“ - pristiglo je 14 radova. Najboljim esejom Povjerenstvo je proglašilo rad učenice prvog razreda gimnazije, Andreje Rašpolić. Za napisani rad Andreji je pripala novčana nagrada od 250 kuna, koliko inače iznosi mjesečna stipendija buzetskih srednjoškolaca.

Druge mjesto je pripalo učenici II. g razreda Mili Nežić,

dok su treće mjesto osvojili Mel Totman i Sandi Vuković, obojica polaznici III. g razreda. Svi nagrađeni dobili su besplatnu godišnju članarinu u knjižnici Pučkog otvorenog učilišta „Augustin Vivoda“, a na dar su dobili i knjigu dr. sc. Darka Darovca „Petrapilosa“. (ap)

Prvonagrađeni esej autorice Andreje Rašpolić

Nema problema

Subota navečer. Cijela obitelj za stolom. Televizija bliješti negdje u pozadini. Čekaju se reklame kako bismo mogli pojesti večeru do kraja. Prvi blok reklama. Mama već postaje polako nervozna jer se večera hlađi, a naše su oči uperene prema televizoru. Drugi blok reklama. Svi u brzini i tišini pojedemo večeru i odjurimo za svoje mjesto na naslonjaču. Mama ostaje sama i očisti stol, pere suđe, zalijeva cvjeće i usisava. Treći blok reklama. Mama čisti prašinu dok tata otvara pivu za slavlje utakmica je pri kraju i vodstvo je na našoj strani. Ja lagano pjevušim na još jednu pjesmu koja lagano ulazi u uši, pjevušim na pjesmu s reklame za „Žuju“. Mama otvara „Monopoly“ i priprema figurice. Tata otvara još jednu pivu. Ja se spremam za izlazak. Tata odlazi proslaviti pobjedu, a ja se nalazim s prijateljima. Mama bacu kocku i sama započinje igru.

Bilo bi tužno ovakav prizor vidjeti na malom ekranu u jednom od filmova. Kada biste nešto takvo vidjeli, zahvalili biste Bogu što s vašom obitelji nije tako. Imate li pravo? Pogledajte malo oko sebe. I vi subotom sjedite na naslonjaču i čekate blok reklama kako biste napokon mogli na wc. I vaš tata otvara pivu za slavlje. I vi otvarate pivu za slavlje. I vi pjevušite pjesmu s reklame za „Žuju“. I nema problema. Sigurno se smijete kada mama predloži nedjeljni piknik ili subotnju večeru kod bake i

djeda. Sigurno više ne trčite prvog dana proljeća po livadi već ste u sobi na kompjuteru. I nema problema.

Moje društvo zajedno sa mnom uživa u dobroj zabavi. I moji su roditelji nekoć uživali u dobroj zabavi. Razlika je u tome što je nekoć pojam dobre zabave značio nešto drugčije od današnjeg, značio je nešto sigurnije i ljepše, nevinije i čišće. Nekoć se prijatelja cijenilo kada vam je izbio cigaretu iz ruke i bacio čašu alkohola na pod. Danas se prijatelja cijeni kada vam drži

glavu nad školjkom i kada vam posuđuje novac za „štek“ cigareta“. I nema problema.

Jednom sam i pokušala nagovoriti društvo na odlazak u prirodu na oružani trenirkama i biciklima. A moje je društvo meni samo gurnulo čašu u ruku. A ja sam prihvatala tu čašu. Moji roditelji čuju, oni znaju. A znaju i drugi roditelji. Samo što neki ugase televizor kada počinje blok reklama, a neki ne. Neki i sami zapjevuše pjesmu s reklame „Žuju“. Neki svojoj djeci daju novac, iako znaju gdje se on troši. I samo šute. Neki roditelji sami igraju „Monopoly“ u nadi da će jednoga dana i dijete doći i baciti kockicu, a dijete ne dolazi. I nema problema.

A onda ja počinjem vikati. Pozivam prijatelje kod sebe na jednu partiju „briškule“. Ali je ipak subota izlazak, tulum, alkohol. A onda ja dolazim kući i s m a m o m z a i g r a m „Monopoly“ dok mi se prijatelji smiju. A onda oni dolaze kući i mama im pridržava glavu nad školjkom i smijeh prestaje. A onda dolazi i druga subota. I nema problema.

Bolesti srca i krvnih žila Kako izbjegići srčani i moždani udar

Zabluda je da će lijekovi riješiti sve probleme. Kombinacija lijekova s promjenom načina života mnogo je bolja i djelotvornija metoda

Piše: dr. Elvis ČERNEKA

Bolesti srca i krvnih žila, predstavljaju "ubojicu broj jedan" suvremenog čovjeka. Od tih bolesti umire svaki drugi stanovnik zapadnog svijeta. U Hrvatskoj svake godine od posljedica kardiovaskularnih bolesti umre oko 27.000 osoba. Međunarodno se kardiovaskularne bolesti spadaju srčani infarkt i moždani udar, koji su uvelike posljedica nezdravih životnih navika i stresa, o čemu neizravno govoriv podatak da je početkom dvadesetog stoljeća samo desetak posto smrtnih slučajeva bilo izazvano kardiovaskularnim bolestima. Najnovija istraživanja pokazuju da je riječ o bolestima koje je moguće predvidjeti, pa sukladno tomu i sprječiti.

Čimbenici rizika

Nekoliko je čimbenika rizika za nastanak kardiovaskularnih bolesti. Razlikujemo one na koje možemo utjecati, kao što su pušenje, šećerna bolest, povišen krvni tlak, pretilost, kronični stres, nezdrave prehrambene navike, tjelesna neaktivnost, konzumacija alkohola, visoka razina kolesterola, te čimbenike na koje ne možemo utjecati: životna dob, spol, obiteljsko nasljeđe.

Granica tlaka 140/90

Povišen krvni tlak danas imaju milijuni ljudi i jedan je od najčešćih rizika za kardiovaskularne bolesti te

ranu smrtnost. Dijagnoza visokog tlaka se postavlja nakon barem tri uzastopna mjerjenja, koja pokazuju vrijednosti više od 140/90 mmHg. Većina ljudi koji imaju povisene vrijednosti krvnog tlaka nije toga ni svjesna, jer nema nikakvih tegoba, ni simptoma. Povremeno, kada je tlak izrazito visok, mogu osjetiti glavobolju, smetenost, šum u ušima, mučninu, smetnje vida.

Znak - bol u prsimu

Srčani udar (infarkt miokarda) je poremećaj pri kojem dolazi do oštećenja područja srčanog mišića zbog njegovenedovoljne opskrbljenoosti kisikom. Glavni simptom srčanog udara je bol u prsištu. Međutim, u mnogim slučajevima ona je blaga, čak je i nema, posebice kod starijih osoba i dijabetičara. Ostali simptomi poput slabosti, kratkoće daha, mučnine i povraćanja, mogu biti dominantni. Ukoliko osjećate razdiruću bol u prsim ili neke od spomenutih simptoma akutnog srčanog infarkta, otidite dežurnom liječniku ili nazovite hitnu pomoć.

Simptomi udara

Moždani udar označava nagli neurološki poremećaji uzrokovani narušenim moždanim krvotokom. Najčešći uzrok poremećaja cirkulacije u mozgu, koji dovodi do moždanog udara, je ateroskleroza. To je bolest koja dovodi do stvaranja naslaga

masnoća, vezivnog tkiva, u stijenci krvne žile, što uzrokuje sružavanje, odnosno začepljenje krvne žile.

Među najčešće simptome moždanog udara spadaju: utrulost, slabost ili oduzetost lica, ruke ili noge, poremećaji govora, otežano i nerazumljivo izgovaranje riječi. Naglo nastala jaka glavobolja praćena povraćanjem bez jasnog uzroka, gubitak ravnoteže, pojava vrtoglavice, nesigurnost i zanošenje u hodu, također su simptomi moždanog udara.

Zdrav život najbolji lijek

Uspoređavanje kardiovaskularnih bolesti značajna je svakodnevna tjelesna aktivnost, prestanak pušenja, izbjegavanje stresa te, što je osobito važno, odgovarajuća prehrana. Ona podrazumijeva hranu

siromašnu masnoćama, a bogatu vlaknima. Također je značajno smanjiti unos jednostavnih i rafiniranih ugljikohidrata, kao što su oni u šećeru i slatkisima, te ograničiti unos soli.

Bolesnici s povиšenim tlakom i šećernom bolešću moraju redovito kontrolirati vrijednosti krvnog tlaka i šećera u krvi. U prevenciji i liječenju kardiovaskularnih bolesti, kada je to potrebno, treba uzimati lijekove za sniženje masnoća i tlaka, te lijekove za šećernu bolest. Zabluda je da će lijekovi riješiti sve probleme. Kombinacija lijekova s promjenom načina života te smanjenjem faktora rizika mnogo je bolja i djelotvornija metoda. Uz to, prihvaćanje zdravih navika donosi i više zadovoljstva i bolju kakvoću života.

POLJOPRIVREDA

Piše: Dorijan JAKAC, ing. agr.

Vinarstvo Buzeštine

Buzetska vina krče put prema vrhu

Može se reći da je budućnost vinarstva Buzeštine izgledna, zajedno s razvojem ostalih buzetskih prepoznatljivih proizvoda poput tartufa, maslinovog ulja, meda, sira...

Ako je nogomet najvažnija sporedna stvar na svijetu, na Buzeštini bi se to zacijelo moglo reći za vinarstvo. Smatra se da kultura vinove loze i vina potječe iz područja Crnog i Kaspijskog mora te da je do naših područja stigla približno 500 godina prije Krista. Najstariji dokazi o proizvodnji vina na području Republike Hrvatske nalaze se baš u Istri (Raška dolina-Feličani).

Usponi i padovi

Najzastupljeniju sortu vinove loze na Buzeštini, malavaziju, u Istru su donijeli Grci oko 17. stoljeća. Iz pisanih izvora te iz priča naših starih, znamo da je vinarstvo na Buzeštini znatno unaprijeđeno za vrijeme vladavine Austrije, koja je prirodne uvjete Buzeštine prepoznala kao idealne za proizvodnju vrlo kvalitetnih vina. Za razliku od Austrije, vladavina Italije (između dva svjetska rata) nije imala sluga za naše vinogradarstvo i vinarstvo, tako da su površine pod vinogradima znatno smanjene, što je trajalo sve do šezdesetih godina prošlog stoljeća kada se ova poljoprivredna djelatnost počela buditi kako u privatnom tako i u društvenom sektoru. Po državnom pravilniku o rajonizaciji, Buzeština je smještena u primorsku Hrvatsku, podregiju Istru, te u vinogorje centralne Istre (Buzet, Motovun, Pazin).

Prva smotra

Godina 1996. važna je u vinarstvu Buzeštine jer je te godine u Sv. Martinu kraj Buzeta organizirana prva ocjenjivačka

smotra vina buzetskih vinara, pod stručnim nadzorom „Poljoprivrednog instituta Poreč“ i priznatih istarskih vinskih znalaca na čelu s cijenjenim enologom Mariom Staverom. Ta je smotra završila dodjelom tek dva priznanja, i to obiteljima Jakaci i Vivoda iz Velog Mluna za bijela vina, iako ni ta vina, poslužbenim ocjenjivačkim kriterijima, nisu zadovoljavala dodijeljenu nagradu. No, to je potaknulo proizvođače da poču razmišljati „zašto moje vino više nije najbolje na svijetu“. Ti su rezultati pozitivno utjecali na iduća predstavljanja i smotre vina na lokalnim i višim razinama.

Raspadom tadašnjeg poljoprivrednog kombinat „Agroprodukt“, proizvodnja vina ostala je samo na privatnim proizvođačima. Danas na Buzeštini postoji stotinjak registriranih proizvođača upisanih u „Upisnik proizvođača grožđa i vina“ u Uredu za gospodarstvo Grada Buzeta, a znatno je više obitelji koje tradicionalno proizvode skromne količine vina za vlastite potrebe. Oni i dalje funkcioniраju kao obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti ili pravne osobe, shodno njihovim procjenama o praktičnosti poslovanja.

Stvara se trend

To su uglavnom vinogradari koji proizvode od 5 pa do 50 tisuća litara vina godišnje, najčešće kao nadopunu kućnog budžeta. Možemo reći da su to relativno skromne količine za današnje pojmove rentabilnog vinogradarstva i vinarstva. No s

obzirom na prirodu vinogradarskog zemljišta Buzeštine, koje je ograničeno veličinom i rascjepkanošću parcela, to je i razumljivo. Bez obzira na to što količine proizvedenog i prodanog vina Buzeštine nisu velike, ipak predstavljaju značajan dio u gospodarstvu našeg grada, s očekivanjem da će i dalje jačati. Posljednjih desetak godina vinari Buzeštine mnogo su uložili u podizanje novih nasada, podrume, suvremenu opremu i

mehanizaciju, što je rezultiralo zavidnom razinom kvalitete. Komercijalni proizvođači vina na Buzeštini podijeljeni su u nekoliko mikro regija: Vrhuština, Sovinština, potez Sv. Donat-Krušvari s okolicom, Mlunska visoravan, Maruškići, s time da se u svakoj toj regiji izdvojila nekolica proizvođača koji su pokazali nešto više entuzijazma u podizanju kakvoće i količine proizvedenog vina te svojoj promociji što, u suradnji s Turističkom zajednicom grada

Utjecaj mora

Vinova se loza na Buzeštini uzgaja na vrhovima brežuljaka te blažim ili strmijim južnim obroncima na nadmorskim visinama od 50 do 390 metara. Vinograđi Buzeštine, zbog utjecaja mora, spadaju u submediteransku regiju i vrlo su povoljni za uzgoj loze.

Srednja temperatura zraka u Buzetu iznosi 12 Celzijevih stupnjeva, a u doba vegetacije 17,6 stupnjeva. Prosječne godišnje oborine su 1023 milimetra, od čega u vremenu vegetacije padne 632, s time da su oborine u vegetaciji nekih godina znatno manje, tako bi za kvalitetan i dobar prinos grožđa bilo poželjno navodnjavanje nasada.

Buzetski vinograđi nalaze se na flišnim sredim tlima u blizini rijeke Mirne. Na najjužnijim dijelovima Buzeštine zastupljena je „planinska“ crvenica koja je na kraškoj podlozi. Zbog vapnenaste podloge tlo je blago alkalne reakcije, što treba uzeti u obzir kod nabave sadnog materijala. Kod gnojidbe vinograda, isto tako, treba voditi računa o tome da su naša tla najlošije opskrbljene s fosforom.

Buzeta, pomaže u stvaranju brenda prepoznatljive kvalitete buzetskoga vina.

Nove sorte

Ako govorimo o sortama na Buzeštini, moramo znati da živimo u sredini gdje se može uspješno uzgajati većina svjetski poznatih sorti vinove loze. Bez obzira na to, preko 65 posto buzetske proizvodnje grožđa i vina zauzimaju udomaćene sorte istarska malvazija, teran i refošk, što je pozitivno jer smo s time postigli prepoznatljivost, zbog čega i kupci rado dolaze.

Od ostalih sorti buzetski su proizvođači, da bi zadovoljili zahtjeve većine kupaca, u svoj sortiment uključili i neke druge svjetski cijenjene sorte vinove loze a to su: muškat bijeli, chardonnay, pinot sivi, merlot, sovignon, cabernet sovignon, cabernet frank, crni vranac,

borgonju...

Unatoč pokušajima, i spiti vanim i mikrovinifikacijama koje je proveo Poljoprivredni institut Poreč u suradnji s buzetskim agronomima, nije se uspio održati stariji sortiment: opačevinu (grganija), dolčet (porečko), hrvatica (plavina), duranija, alikant buše (likant, kokola), vela pergola i slične, koje lokalni proizvođači iz komercijalnih razloga nisu prihvatali, tako da su te sorte u izumiranju. One ustvari i nisu bile autohtone, već samo prihvaćene u nekom povijesnom razdoblju buzetskog vinarstva.

Čuvene rakije

Kad je riječ o sortama, možemo se pohvaliti da su one hibridne, direktno rodni američki hibridi (kod nas nekad zastupljene crne sorte seibelj, šajbeš, tinta i fragola), uglavnom

izbačene iz buzetskih vinograda i mogu se naći samo u tragovima. Za one koji ne znaju, američki hibridi uzgajali su se kod nas zbog otpornosti na filokseru, koja je početkom prošlog stoljeća uništila europske vinograde. Zbog zdravstvenih, a prvenstveno zbog organoleptičkih razloga (fox ukus - miris po mišjem urinu), zabranjeni su već odavno u cijeloj Europi.

Krajem prošlog stoljeća Turistička zajednica Istarske županije potrudila se organizirati Vinsku cestu Buzeštine, koja je obogatila turističku ponudu ovog kraja i omogućila vinarima da lakše prodaju dio svojih proizvoda. Osim vina buzetski vinari proizvode i razne, nadaleko poznate, rakije na bazi komovice (blisku, medenicu, rudu, ružu, koprivu, dunju, životni eliksir...).

Naglasak na kvaliteti

Buzetske vinogradare muče i određeni aktualni problemi, a to su razne zakonske regulative i normativi (koji se ubrzano provode, u pripremi za ulazak Hrvatske u EU), nevjerojatni rast cijena većine reprematerijala, nelojalna konkurenca jer na tržištu još uvijek kolaju znatne količine patvorenog vina... Valja pohvaliti gradske i županijske vlasti koje su vinarstvo prihvatile kao pozitivnu gospodarsku granu te mu znatno pomogli (promocija, vinske izložbe, subvencioniranje sadnog materijala, županijski krediti...). Ako bi se vinarstvo Buzeštine nastavilo razvijati ritmom kao u posljednjih 10 godina, bilo bi to sjajno. Da bi se to ostvarilo, treba se i dalje truditi u stvaranju kvalitetne robne marke. Vrlo je važno kako će se uspjeti organizirati prodaja, jer kvalitetan proizvod treba i uspješno prodati.

Može se reći da je budućnost vinarstva Buzeštine izgledna, zajedno s razvojem ostalih buzetskih prepoznatljivih proizvoda poput tartufa, maslinovog ulja, meda, sira... a tu su još i zanimljiva gastro ponuda, nezagadljena priroda te razni turistički sadržaji prilagođeni eko turizmu.

Piše: Saša ARSIĆ, dr. vet. med.

Osjetila mačaka

Hrana sprijateljila čovjeka i mačku

Pretpostavlja se da preteče današnjih umiljatih životinja dolaze iz Libije i Sudana

Pretpostavlja se da su se preci današnje domaće mačke, u vrijeme Egipatske civilizacije, približili ljudskim nastambama u potrazi za hransom. Kako su Egipćani primarno bili ratari, a njihove usjeve ugrožavao je veliki broj miševa, to je najvjerojatnije bio jedan od glavnih razloga suživota mačke i čovjeka. Izvor hrane uz čovjeka bio je siguran, pa su se mačke udaljile od samostalnog života u prirodi i sve više se zadržavale u blizini ljudi. Kasnije postaju i predmet štovanja, a u nekim religijama mačka dobiva ulogu božanstva.

Mačke u grobnicama

Kako su prvi ostaci mačaka pronađeni u grobnicama faraona, podrijetlo mačke vezano je uz Afriku i afričke divlje mačke. U Africi postoji nekoliko desetaka različitih mačaka koje, za razliku od svih ostalih divljih mačaka na svijetu, imaju sklonost približavanja čovjeku, mogu se pripitomiti i priući na život uz ljudе. Najpoznatije su mačka iz Libije, koja živi uz istočnu obalu Afrike a karakterizira je crni čuperak na vrhu uške, i dvije mačke iz Sudana. Njih smatramo precima domaće mačke.

Druga domovina

Uzgoj mačaka različitih pasmina započeo je u Velikoj Britaniji. Tijekom prošlih stoljeća osvajači su u Britaniju donosili uz materijalna blaga i egzotične životinje. Tako su neke mačke našle svoju drugu domovinu. Ciljanim uzgojem i kombinacijama stvoreni su novi, kvalitetno različiti sojevi i pasmine. Tako su stvorene pasmine mačaka s određenim standardima i određenog podrijetla.

Male i velike zvijeri

Mačke (felidae) pripadaju redu zvijeri (carnivora), a rasprostranjene su širom Europe, Azije, Sjeverne i Južne Amerike te Afrike, a domaća mačka živi po cijelom svijetu. Mačke u grubo možemo podijeliti na

- a) velike mačke *panthera*
- b) male mačke *felis*

U velike mačke spadaju tigar, lav, leopard, gepard, jaguar, a u male mačke europski ris, europska šumska mačka, serval, karakal, ozelot itd. Puma, iako je veća od nekih većih vrsta mačaka, srodnija je manjim vrstama, pa ne spada u *panthere*.

Fiziologija osjetila

Živčani sustav mačaka prima milijune pojedinačnih informacija, iz različitih osjetilnih organa receptora s cijele površine tijela i unutrašnjosti organizma. Dakle, receptori primaju odgovarajuće nadražaje, koje predaju aferentnim vlastinama, kojima se prenose do određenih dijelova centralnog živčanog sustava do živčanih centrala. Živčane centrale preko eferentnih vlastina utječu na funkcije pojedinih organa i sustava. Ovi nadražaji dovode do uspostavljanja mnogobrojnih refleksa, ili u slučaju da dospiju do određenih oblasti kore velikog mozga, omogućuju stjecanje dojmova o vanjskoj sredini temperaturi, svjetlosti, zvukovima, prisustvu hrane, plijena, neprijatelja, drugih bića druge ili iste vrste itd. Jedna od osnovnih odlika osjetilnog sustava je da su pojedini receptori specijalizirani za primanje pojedinih vrsta nadražaja mehaničkih, kemijskih, svjetlosnih... Važno je istaknuti da su nadražaji koji djeluju na receptore zapravo različiti oblici energije.

Osjetila mačaka se dijele na:

- 1.Osjetilni sustav (OS) kože
- 2.OS duboke osjetljivosti
- 3.OS unutrašnjih organa
- 4.Osjetilo okusa
- 5.Osjetilo mirisa
- 6.Osjetilo sluha
- 7.Osjetilo položaja i ravnoteže
- 8.Osjetilo vida

Izoštrena i specijalizirana osjetila

Zahvaljujući činjenici da čovjek nije nikada morao u potpunosti podvrgnuti mačku svojoj volji kao ostale domaće životinje, mačka je zadržala mnogo svojstva ponašanja i naravi svojih divljih rođaka. To su u prvom redu izvanredne fizičke sposobnosti mačke vođene izoštrenim i visoko specijaliziranim osjetilima koja su sastavni dio živčanog sustava. Tako živčani sustav prima milijune pojedinačnih informacija iz različitih receptora s površine tijela i unutrašnjosti organizma. Svaka vrsta receptora izrazito je osjetljiva na onaj oblik podražaja za koji je predodređena, te na druge oblike osjetnih podražaja ne reagira. Osjetila vida, sluha, njuha, okusa, ravnoteže i opipa regulirani su specifičnim receptorima.

Najbolji sluh i vid

Od osjetila najbolje su razvijeni sluh i vid, slijede opip, njuh i okus. Zato mačke mogu čuti najtiši korak, najslabiji sušanj, i pomoći istančanog sluha pronaći plijen koji uopće nisu vidjele. Visoko specijalizirana osjetila mačaka najrazvijenija su među mesojednim sisavcima, što čini mačku, domaću i divlju, pravom zvijeri. Osim toga, prirođena lukavost, mudrost i snalažljivost ovih životinja, više je prisutna nego u bilo koje druge životinjske vrste. Sve te osobine kriju se i u našoj maloj i umiljatoj mački.

STARE OBITELJI BUZEŠTINE

Načelnik Fran Flego

Prvi Hrvat na čelu Buzetske općine

Za vrijeme mandata Frana Flegee gradila se cisterna u Slumu, popravljao se put za Marčeneglu, odabran je mjesto i vrijeme održavanja sajmova...

Pripremio: Božo JAKOVLJEVIĆ

Pobjedom Hrvatsko slovenske narodne stranke na općim izborima 1887. godine prvi put je za načelnika buzetske općine izabran Hrvat, Franjo (Fran) Flego. On je na isti položaj izabran još jedanput 1890. godine, pa je ovu dužnost obnašao dva mandata. Zapisnici pohranjeni u Državnom arhivu u Pazinu podsjećaju nas na rad općinskog zastupništva toga vremena.

Rabota, cisterna i korito

Općina je imala pedeset i jednog zastupnika, a poglavarstvo je kao svoje pomoćnike imenovalo općinske župane. Nedjeljom su svi javni uredi bili zatvoreni pa je tako odlučeno da i svi općinski uredi budu zatvoreni, a iznimka su vojna

prijavljivanja, izdavanja stočnih putovnica i sl.

Na zahtjev mještana Poglavarstvo općine tražilo je da se uz plovanju Buzet osnuje i nova plovanija u Slumu. Stanovnici sela Sluma „spremni su dati rabotu za cisternu i korito. To neće biti teško jer među Slumcima ima mnogo zidara“. Jednoglasno se prihvatio prijedlog da se u Slumu gradi cisterna. Gradio se i put za Marčeniglu, a popravlja se i put za Podrebar.

Kotarsko zastupništvo u Kopru poslalo je općini okružnicu da sajmovi blaga moraju biti u zatvorenim mjestima a ne „po cestah ili javih putevih kako je do sada bilo“. Izabran je odbor od pet članova da odabere mjesto za šest godišnjih sajmova blaga, poljoprivrednog

oruđa i drugih predmeta. „Sajam pada na treći četvrtak mjeseca januara, marča, maja, junija, septembra i novembra“.

Redaru sablja i odijelo

Za obavljanje mjesne redarstvene vlasti određeni su općinski redari. „Svaki redar dobije na uporabu sablju i propisano redarsko odijelo, a za ovo odgovara svojom plaćom. Zabranjeno je redaru zaustavljati se u kavanama i krčmama i ne smije primati ponude od gostioničara ili gostiju, a redar koji se ističe hrabrošću i revnošću može od općinskog zastupnika dobiti pohvalu ili nagradu“.

Obitelj i prijatelji Franja Flega

Stoje s lijeva: Ema Jakac, učiteljica, supruga Andrije Jakca iz Mluna, Šime Sirotić, svećenik, Josip Flego, svećenik, sin Franja Flega iz prvog braka, Matija Kurelić, svećenik, Milka Zlatić, rođena Flego, kći (majka prof. Slavka Zlatića i njegove braće) i Marija Zlatić iz Sluma sestra Milkinog muža.

Srednji red : Marija Gregorec, kasnije udata Duscio, sestra Franjice Flego, dr. Matko Trinajstić, kum, načelnik općine poslije drugog mandata Franja Flega, Franjica Flego rođena Grgurec, supruga Franja u drugom braku, Fran Flego, Anica Flego, kći iz prvog braka i supruga Matka Trinajstića, kuma.

Prvi red (djeca): Zorka, Benjamin, Hrvoje i Josipa, djeca Franja Flega iz drugog braka i Vera, kći dr. Trinajstića.

DANILO MIKOLAVČIĆ

BUZETSKE ĆAKULE

Zub vremena izbrisao rimsku vilu i zvonik

Tajni tunel fratara u Marčaneškom Polju

Legenda kaže da je ispod crkve sv. Petra zakopan zlatni križ, toliko velik da bi se, kad bi ga prodali, svi Istrani od dobivenog novca mogli prehranjivati čak sedam godina

Ana PISAK

rupi obrađivali zemlju, a danas na tom području raste graja. Upitno je je li put do izvora vode, na kojem su si fratri nekada osježavali nepce, prohodan.

mogli prehranjivati čak sedam godina. Pitnje je samo je li križ zakopan ispod crkve u Marčaneškom polju ili ispod crkve u sv. Petru u Šumi?

Ostaci mozaika vile rustike

Prostor oko crkve sv. Petra, koja se u pisanom obliku prvi puta spominje 1365. godine i koja nosi glagolski natpis, danas se naziva Opatija i Patrimonio. Domoroci prepostavljaju da je naziv dobio po tome što su se tim područjem kretali opati i pavlini. Uz crkvu sv. Petra nalazio se i zvonik. Po izgledu je ličio venecijanskim građevinama te namjene. Zub vremena oštetio je zvonik te se on nagnuo poput kosog tornja u Pisi i postao opasnost za građane. Naposlijetku, 1886. godine, zvonik biva srušen.

Pravilno isklesano kamenje seljacima je poslužilo za gradnju zida uz obližnji put. Prema pričama pok. Andrea, oca Milovana Agapita, zid se stalno ruši jer je oduzet sv. Petru. O jednom od prvih zvoničkih u Istri, po visini sličnom onome u Sovinjaku, svjedočila je i slika koja se donedavno nalazila na zidu crkve sv. Petra. Prije nekoliko godina mještani su obnavljali tamošnje groblje. Tada su pronašli veliki kameni blok na kojemu je stajao križ srušenog zvonika. Prema pričama predaka, samostan se u Marčaneškom polju srušio stotinjak godina prije nestanka zvoničkih.

Marčaneško polje je poznato i po vili rustici, izgrađenoj između 1. i 3. stoljeća, u doba Rimljana. Od povjesne baštine danas nije ostalo ništa osim malenih, pravilno odreznih kameničića, svijetle i tamne boje.

Sjećam se da smo kao djeca, prilikom vađenja krumpira, sakupljali kameničiće i njima se igrali. Bili su nam poput današnjih lego kocaka. A znate kakva su djeca danas igracke imaju, sutra ih već bace. Tako smo i mi učinili s mozaikom koji je krasio vilu rusticu, prisjetila se Ana Agapito.

Na mjestu gdje se nekad nalazila vila rustica danas rastu masline. Mjestimice na površinu izbjije pokoji komadić mozaika u što smo se uvjerili i sami prilikom našeg posjeta zaboravljenom mjestu. Pored vile seljaci su pronašli i grobove, a o svemu svjedoči nadgrobni spomenik iz Rimskog doba. Sve druge ćakule ispričali su nam naši sugovornici supružnici Ana i Milovan Agapito, Danilo Mikolavčić i Slavko Majcan.

Fratri bježali tajnim tunelom

Nekada davno, u 14. stoljeću, pokraj crkve sv. Petra u Marčaneškom polju nalazio se pavlinski samostan. Tu su obitavali fratri, odnosno opati i pavlini. Kako je fratrima stalno prijetila opasnost, neprestano su morali bježati od najezdi raznih osvajača i nedača pa su sagradili tunel koji je od njihovog samostana, ispod njiva seljaka, vodio prema velikoj rupi. Riječ je o prirodnom fenomenu, dubokom oko šezdesetak metara, a kojim i danas teče potok. Stari bi Marčanežani znali reći da se radi o uvali odnosno o prirodnom udubljenju. U toj su rupi, bogatoj izvorom pitke vode, fratri pronašli utočište pa je ona s vremenom i dobila naziv «fratska rupa».

Tunel je bio dugačak oko 400 metara. Bio je izgrađen od velikih škrila. Srušen je u 18. stoljeću. Još i danas, kad Marčanežani oru, na površinu «isplivaju» velike kamene ploče od kojih je bio izgrađen tajni prolaz za fratre. Nakon nestanka fratara, seljaci su u

Zlatni križ - legenda ili istina?

Za crkvu sv. Petra u Marčaneškom polju vezana je još jedna legenda. Odavna se priča da je ispod «Petrove crkve» zakopan veliki zlatni križ. Križ je toliko velik da bi se, kad bi ga prodali, svi Istrani od dobivenog novca

DANILO, SLAVKO, MILOVAN I OLIVER

Maneštra kraljica istarskog jelovnika

Maneštra je u povijesti bila jelo siromašnog istarskog težaka te često i jedina prehrana tokom dana. Danas, međutim, maneštra u istarskim konobama i restoranima ima status specijaliteta kojemu se podjednako dive domaći i strani gosti

Siniša ŽULIĆ

Iako se kraljevski pridjevi uglavnom pridaju stvarima koje se prvenstveno diče svojom raskoši, maneštra je, unatoč nedostatku glamura i bogatih namirnica od kojih se spravlja, zasluzila svoj veličanstven status. Jer, malo je Istrijana koji, ako ga upitate za omiljeno jelo, neće spomenuti neku od brojnih maneštri. Jer maneštra se kroz stoljeća održala kao osnova istarske kuhinje.

Uvijek drukčija

Maneštra je u povijesti bila jelo siromašnog istarskog težaka te često i jedina prehrana tokom dana. Danas, međutim, maneštra u

istarskim konobama i restoranima ima status specijaliteta kojemu se podjednako dive domaći i strani gosti. Naizgled siromašno i jednostavno jelo, maneštra je bila maštovita i zdrava hrana. Tek danas, kad je na cijeni povrće i vegetarijanstvo, ona dobiva na značaju.

Jedinstvenog recepta za spravljanje maneštre jednostavno nema. Ovisno o povrću od kojega se radi i njegovoj količini, maneštra je gotovo svakoga puta jedinstvena. Osnovu ovog istarskog jela čine tri povrća; grah, krumpir te treće povrće, po kojem ujedno maneštra nosi ime, trukinja, slanac,

zelje.... Ujedno taj treći sastojak daje i profinjeni okus maneštri: slatki okus kukuruz, gorak okus daje koromač, jota je kisela, slanac je specifičan blago slani okus. Njena kvaliteta se krije u dugom i jednoličnom kuhanju povrća na blagoj vatri.

Kako se priprema

Maneštra napravljena u žurbi redovito je neuspjela i vodenasta. Naše su bake kuhale maneštru od jutra do podneva, najmanje dva sata. Za četiri porcije potrebno je oko 300 do 500 grama krumpira, oko 250 grama graha, te od 150-400 grama onog „trećeg povrća“, slanca

najmanje, do 150 grama, bobića oko 400 grama. U manjim količinama češnjaka, celera, lovora, soli, papra. U prošlosti glavni problem je bio kako pomastiti maneštru. Najčešće je to bio pešt.

Pešt se priprema tako da se isjecka i „pešta“ slanina sa češnjakom i malo peršina. Pešt se stavlja u maneštru čim ona uzavrije, kako bi se dobro raskuhalo.

U prošlosti se u maneštre rijetko stavljalo meso, jer ga siromašna domaćinstva nisu imala. Najčešće je to bila koža od pancete ili slanine. Najrjeđe se u maneštri kuhala kost od pršuta.

»Zarozgajmo na Ćićariji« Stari Ćići i Ćićke pjevali na svoj način

U Lanišću je krajem svibnja održana Prva smotra tradicijske glazbene baštine istarskog sjevera. Do današnjeg dana opstala samo jedna ženska vokalna skupina koja bugari.

Ana PISAK

Isto kao i stotinu godina unatrag, kada je Lanišće bilo jedno od najmnogoljudnijih sela Ćićarije i najrazvijenije područje sjevera poluotoka, krajem svibnja malene uličice podno Orljaka ponovno su zabrujale životom. Već na samom ulasku u selo, okruženo netaknutom prirodom, burne ali i bogate povijesti, čulo se gromko pjevanje - bugarenje. Stari bi Ćići rekli da se čuje »rozganje«. Naime, 25. svibnja u Lanišću je održana prva smotra tradicijske glazbene baštine istarskog sjevera »Zarozgajmo na Ćićariji«.

Ćićki meni za svakoga

Tog je dana predstavljen i zbornik Općine Lanišće. Klub žena Ćićarije, pod vodstvom kuhara Pina Kuhara, pripremio je, prezentirao i poslužio ćićki meni: tacu, ćićku jutu, ćićki žgvancet s kruhom, ćićku štrudlu i čašu vina. Posjetitelji su mogli razgledati i rukotvorine Eda, Rude i Mira. Ovaj posljednji publici se predstavio i s tamburicom sa dvije žice.

A gdje su note?

Bugarenje, koje polako gubi bitku s vremenom, višestoljetni je način pjevanja, specifičan samo za sjever Istre. Ne postoje notni zapisi za tu vrstu glazbenog izričaja. Najprije počne prvi glas, a zatim se na njega nadoveže drugi glas te svi ostali pjevači. Na kraju pojta, drugi glas spušta dionicu. Kada su točno stari Ćići počeli bugariti ne zna se, no zahvaljujući Ženskoj vokalnoj skupini Lanišće i učiteljici glazbene kulture Mladenki Šverko Cotić rozganje na »krovu Istre« opstalo je sve

do današnjeg dana. Ključni trenutak za rozganje, u novijoj povijesti, bio je 1976. godine kada je jedina preostala ženska skupina koja bugari, na inicijativu učiteljice

Dječja vokalna skupina Lanišće

Stigao i pomladak

Žensku vokalnu skupinu Lanišće čine Irena Šverko, Anita Cesar, Branka Grbac Šverko, Mirjana Vratović, Ana Grbac i Bernarda Grbac. U travnju je osnovana i Dječja vokalna skupina koja okuplja osam djevojčica u dobi od deset do petnaest godina. To su Margarita Grbac, Mia Belčić, Ana Šverko, Patricija Šverko, Lea Medica, Samanta Grbac, Brigit Šverko i Dorjana Šverko. Mlade i one malo starije Ćićke posjetiteljima su predstavile i tradicionalne nošnje.

Mladenke, počela kantati zahvaljujući čemu je kulturna baština i spašena.

Svragon je šlo anka to!

Danas znaju zarozgat i starije žene, ali to su, nažalost, tek rijetki slučajevi. Tog poja gotovo više nema, zamire.

- Svragon je šlo anka to!, komentirale su starije žene u publici dok su slušale davno naučen način pjevanja.

Jedni od rijetkih preostalih Ćića koji bugare su i Josip Žmak, Anton Šverko i Ziraldo Zorko. Iako su prošli i osamdesetu s nostalgijom se prisjećaju mlađenackih dana.

Obično smo rozgali navečer kad smo se vraćali sa sjenokošem i u nedjelju poslije mise. Slušali bismo starije ljudi, a zatim i sami usvojili njihovo iskustvo. Tako smo naučili bugariti, ispričali su nam Josip i Anton, rođeni u Prapoćama.

Na području Ćićarije sačuvano je četrdesetak nošnji. Običaj je bio da svaka majka svoju vestu pokloni kćerkama. Ako nije imala kćerke, darovala ju je sinu, a sin svojoj ženi. Mnogo je nošnji nestalo u vrijeme kad su se ljudi iseljavali u Pulu, Rijeku, Ameriku i Australiju. One koje su sačuvane stare su od 80 do 150 godina. Dijelovi nošnje su stomanja, kamijo, traversa, cavate, škafone, po mogućnosti i fačo. Danas nije teško izraditi tradicionalnu odjeću već doći do tkanine jer se više ne proizvodi, kazala je petnaestogodišnja Margarita Grbac.

Mušku odjeću nekad je sačinjavala stomanja, koretić (prsluk) i banovreka (hlače) izrađena od tkanog suknja.

Ženska vokalna skupina Lanišće

Samanta Grbac u nošnji svoje bake

Trio Ćići: J. Žmak, A. Šverko i Z. Zorko

Obri se, obrni!

VJENČANJA

Emina Pekas i Ivan Vitas

Erika Jakac i Alen Krančić

Jelena Klarić i Dorjano Krt

Martina Maršić i Elvis Zonta

Natalija Klarić i Alen Markežić

Nives Sirotić i Igor Golojka

Sanja Gržinić i Branko Flego

Sanja Greblo i Nenad Ratoša

PRIVATNA ARHIVA

FOTO MIRKO

FOTO FESTIVAL

PRIVATNA ARHIVA

PRIVATNA ARHIVA

PRIVATNA ARHIVA

PRIVATNA ARHIVA

PRIVATNA ARHIVA

Buzetske bebe rodene od 1. veljače do 30. lipnja

Prezime i ime	Datum rođenja	Roditelji
1. Raguž Krešimir Domagoj	01.02.2008.	Katarina i Dorjan
2. Krušvar Arijan	03.02.2008.	Brigita i Damir
3. Prodan Leticija	22. 02.2008.	Kristina i Damir
4. Ivančić Melani	26.02.2008.	Vivian i Adriano
5. Nežić Toni	03.03.2008.	Sanja i Elvis
6. Rabak Lana	05.03.2008.	Mirjana i Saša
7. Bašić Adela	06.03.2008.	Isma i Mirzet
8. Has Dominik	14.03.2008.	Nerina i Dalibor
9. Marušić Marko	24.03.2008.	Sabina i Valdi
10. Krulčić Valentina	29.03.2008.	Zvjezdana i Miroslav
11. Vivoda Nikola	01.04.2008.	Sanja i Bojan
12. Ravnić Hana	05.04.2008.	Lara i Alen
13. Ratoša Dominik	06.04.2008.	Gordana
14. Prodan Marko	08.04.2008.	Branka i Marino
15. Fakin Tea	09.04.2008.	Vesna i Sandro
16. Krušvar David	24.04.2008.	Damiana i Denis
16. Lisica Luka	27.04.2008.	Ermina i Duško
17. Flego Lana	09.05.2008.	Margita Vedran
18. Šveger Noa	17.05.2008.	Ana i Seid
19. Valenčić Lana	21.05.2008.	Nikolina i Josip
20. Bartolić Lana	22.05.2008.	Diamela i Goran
21. Vivoda Josip	31.05.2008.	Gondja i Doran
22. Samsa Petar	05.06.2008.	Melita i Branimir
23. Marmilić Erin	12.06.2008.	Tea i Nenad
24. Kosovčić Adnel	20.06.2008.	Asmira i Armin
25. Ladović Emil-Luka	24.06.2008.	Gabrijela i Robi

PRIVATNA ARHIVA

Katarina Atalić i Nenad Škulac

FOTO FESTIVAL

Sanda Sandalj i Ivan Jukić

Iznos jednokratne pomoći za novorođenu djecu iznosi:

- za prvo dijete 1.500 kn
- za svako slijedeće dijete 2.000 kn
- za blizanke, trojke, četvorke 2.500 kn po djetetu

FOTO FESTIVAL

Šaljite nam fotografije!

Želite li da fotografija s vašeg vjenčanja bude objavljena u Buzetskom listu pošaljite je na mail
buzetski-list@net.hr

Tanja Vrućina i Daniel Petar Klarić

INFO

Državna uprava za zaštitu i spašavanje 112

Policija 92

Tel. 533-339

Vatrogasci 93

Tel. 695-060

Hitna medicinska pomoć 94

Carinska uprava RH, Buzet

Tel. 662 978 • Fax. 662 976

Carinska uprava, Granični prijelaz Buzet

Tel. 662 038 • Fax: 662 976

Dječji vrtić «Grdelin»

Tel. Fax. 662-614

Radno vrijeme: pon. - petak.: 6,30 - 16,15

Dom za starije i nemoćne osobe

Tel. 725-090 • Fax. 725-099

Vrijeme posjeta: pon. - ned.: 15,00 - 18,00

Dom zdravlja

Tel. 662-722 (centrala)

Erste & Steiermärkische bank

Tel. 062-376-570 • Fax. 062-376-571

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 18,00

subota: 8,00 - 12,00

Kreditni odjel stanovništvo

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 16,00

Fina

Tel. 662-994, 662-996 • Fax. 662-839

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 15,00

subota: 8,00 - 12,00

Gradskna knjižnica

Tel. 662-836

Radno vrijeme: pon., uto., sri., pet.: 9,00 - 15,30

četvrtak: 13,00 - 19,00

E-mail: knjiznica@poubuzet.hr

www.poubuzet.hr

Gruntovnica (zemljisko-knjizični odjel)

Tel. 662-808 (centrala)

Radno vrijeme: pon., uto., sri., pet. 9,00 - 15,00

četvrtak - ne radi

HEP, Pogon Buzet

Tel. 695-010 (centrala) • Fax. 695-021

Dežurna služba 695-014, 098-366-509

Služba potrošača 695-020

Hrvatske šume

Tel. 696-150

Crveni križ

Tel. 662-445

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Tel. 662-870 • Fax. 694-081

Radno vrijeme: pon. - pet.: 7,30 - 15,30

E-mail: ibrahim.pehadzic@hzz.hr

www.hzz.hr

HZMO

Tel. 662-830 • Fax. 694-240

Radno vrijeme: pon., sri., čet., pet.: 8,30 - 11,30

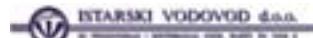
uto.: 8,30 - 11,30 i 12,30 - 14,30

Benzinska crpka Ina

Tel. Fax. 663-531

Radno vrijeme: pon. - ned. 6,00 - 22,00

Istarski vodovod

Tel. 602-200 (centrala) • Fax. 602-201

Dojava kvarova 602-260, 098-329-834

Ured potrošača 602-207

Poslovna jedinica Buzet 602-300

E-mail: istarski.vodovod@ivb.hr

Istarska kreditna banka Umag

Tel. 663-417 • Fax. 663-393

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 17,00

subota: 8,00 - 12,00

E-mail: krediti.buzet@ikb.hr

www.ikb.hr

Javni bilježnik mr. Ante Kravar

Tel. 663-344 • Fax. 694-317

Radno vrijeme: pon., pet.: 9,00 - 14,00

uto., čet.: 9,00 - 13,00 i 15,00 - 18,00

srijeda - vanjsko uredovanje

subota - po dogovoru

Komunalno poduzeće «Park»

Tel. Fax. 662-456

Radno vrijeme: pon., sri.a, čet.k, pet.: 7,00 - 15,00

uto.: 7,00 - 16,00

E-mail: park@pu.t-com.hr

www.park.hr

Ljekarna

Tel. 662-832

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 16,00

subota: 9,00 - 13,00

Matični ured Buzet

Tel. 695-230

Radno vrijeme: pon., sri., pet.: 7,30 - 14,30

utorak: 12,00 - 14,30

četvrtak - nije dan za stranke

Matični ured Lanišće

Tel. 661-060

Radno vrijeme: svaki 2. i 4. utorak u mjesecu 7,30 - 14,30

Benzinska crpka OMV

Tel.fax 663-501

Radno vrijeme: pon. - ned.: 0,00 - 24,00

Općina Lanišće

Tel. 661-060

Opcinski sud u Buzetu

Tel. 662-808 (centrala) • Fax. 662-932

Ured predsjednice 663-330

Radno vrijeme sudske pisarnice: pon. - pet.: 9,00 - 15,00

Osnovna škola «Vazmoslav Gržalja» Buzet

Tel. 662-856

- područna škola Lanišće Tel. 661036

- područna škola Livade Tel. 664-105

- područna škola Roč Tel. 666-413

- područna škola Vrh Tel. 667-178

OTP banka

Tel. 062-201-555 • Fax. 663-022

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 17,00

subota: 8,00 - 12,00

www.otpbanka.hr

Poljoprivredna zadruga Mirna

Tel. 662-294

Pošta Buzet

Tel. 662-835

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 15,00

subota: 8,00 - 15,00

Pošta Livade

Tel. 664-135

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 10,00

Pošta Požane

Tel. 669-080

Radno vrijeme: pon. - sub.: 9,00 - 21,00

nedjelja i blagdan: 10,00 - 17,00

Pošta Roč

Tel. 666-411

Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 10,00

Prekršajni sud

Tel. 662-528

Profitni centar Buzet
Tel. 062-376-131 • Fax. 062-375-910
Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 16,00

Pučko otvoreno učilište «Augustin Vivoda»
Tel. 662-836
www.poubuzet.hr

Srednja škola Buzet
Tel. 662-764

Turistička zajednica Grada Buzeta
Tel. Fax. 662-343
Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 15,00
(Nakon Uskrsa i subotom 9,00 - 14,00)
E-mail: tzg-buzeta@pu.t-com.hr
www.istria-buzet.com

Udruga »Hum od utvrde do najmanjeg grada na svijetu«
Tel. 660 003 • Fax. 660 005
www.hum.hr

Udruženje mlađih »BUM« Buzet
Tel. 663 449
www.bum.hr

Udruženje obrtnika
Tel. 662-436, 694-685 • Fax. 662-436
Gsm: 091-753-4782
Radno vrijeme: pon. - pet.: 8,00 - 16,00
E-mail: uo-buzet@pu.t-com.hr www.ubuzet.hr

UD »Sokol« Buzet
Mob. 091 891 63 57
E-mail: sanjin.radovic@pu.t-com.hr

Ured za katastar
Tel. Fax. 662-807
Radno vrijeme: ponedeljak - petak 8,30 - 14,30

Veterinarska ambulanta
Tel. 662-801
Radno vrijeme: pon. - pet.: 7,00 - 14,00 i 17,00 - 18,00
subota: 7,00 - 10,00 i 17,00 - 18,00
nedjelja: 8,00 - 10,00

Zavičajni muzej
Tel. 662 792 • Fax. 694 125
E-mail: zavicajnimuzejbuzet@pu.t-com.hr

Željeznički kolodvor
Tel. 662-899

Župni ured Buzet
Tel. 662-679, 662-340

Župni ured Lanišće
Tel. 661-018

Župni ured Roč
Tel. 666-462

Župni ured Vrh
Tel. 667-230

II. Istarske brigade 11, 52420 BUZET
Tel. 662-726 • Fax. 662-676
E-mail: grad-buzet@pu.htnet.hr • www.buzet.hr

GRADSKA UPRAVA GRADA BUZETA 662-726

ponedeljak: 8,00 - 12,00
utorak: 14,00 - 16,00

srijeda: 8,00 - 12,00
petak: 8,00 - 12,00

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED PAZIN - Ispostava Buzet 725-530

svaki dan: 7,30 - 13,00

URED DRŽAVNE UPRAVE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI - Služba za gospodarstvo 695-220

ponedeljak: 7,30 - 14,30
utorak: 12,00 - 14,30

srijeda: 7,30 - 14,30
četvrtak nije dan za stranke

URED DRŽAVNE UPRAVE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI - Služba za opću upravu 695-224

ponedeljak: 7,30 - 14,30
utorak: 12,00 - 14,30

srijeda: 7,30 - 14,30
četvrtak: nije dan za stranke

URED DRŽAVNE UPRAVE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI - Sanitarni inspektor 695-226

ponedeljak: 8,00 - 11,00

srijeda: 8,00 - 11,00

četvrtak: 8,00 - 11,00

URED DRŽAVNE UPRAVE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI - Služba za društvene djelatnosti 695-227

ponedeljak: 7,30 - 14,30
utorak: 12,00 - 14,30

srijeda: 7,30 - 14,30
četvrtak: nije dan za stranke

URED DRŽAVNE UPRAVE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI - Služba za imovinsko pravne poslove 695-222

ponedeljak: 7,30 - 14,30
utorak: 12,00 - 14,30

srijeda: 7,30 - 14,30
četvrtak: nije dan za stranke

UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE I GRADNJU

Odsjek za prostorno uređenje i gradnju Buzet 695-229

ponedeljak: 9,00 - 10,00

utorak: 11,00 - 15,30

HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNO SAVJETODAVNU SLUŽBU 662-726, Int. 104

ponedeljak: 7,00 - 12,00

srijeda: 7,00 - 12,00

CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB PAZIN - Podružnica Buzet 662-523

ponedeljak: 8,00 - 15,00

utorak: 8,00 - 15,00

četvrtak: 8,00 - 15,00

URED ZA OBRANU 624-551

četvrtak: 9,30 - 11,00

POLICIJSKA POSTAJA BUZET - kontakt policajci

I POLICIJSKI SEKTOR - 1. KONTAKTNI RAJON

Područje: Područje kontaktnog rajona omeđeno je sa zapada Ulicom II. istarske brigade, sa sjevera državnom cestom D201, sa juga Riječkom ulicom, te sa istoka državnom cestom D44. Na kontaktnom rajonu nalaze se ulice II. istarske brigade, Riječka ulica, Športska ulica, Ulica A.C. Tonića, Ulica Sjeverna zona i Naselje Baraka.

Kontakt - policajac: Mario Kelemen

Telefon: 533-339

I POLICIJSKI SEKTOR - 2. KONTAKTNI RAJON

Područje: Omedeno je sa zapada Naseljem Goričica, sa sjevera Trgom Fontana, sa juga Ulicom 1. Maja, te sa istoka Starim Gradom. Na kontaktnom rajonu nalazi se Trg Fontana, Naselje Verona, Ulica 1. Maja, Naselje Goričica, Ulica Augustina Vivode, Ulica S. Konzula, Ulica F. Flege, Ulica P. Budinčina, Titov Trg, Ulica M. Laginje, Ulica Petra Flege, Ulica J. Rakovca, i dr.

Kontakt - policajac: Mario Vuković

Telefon: 533-339

Rujan u Buzetu

SUBOTINA

Trg Fontana, 13. rujna 2008.

Program:

18.00 sati
Fritada od 2008 jaja i 10 kilograma bijelog tartufa

21.30 sati
Koncert: „Coctails band“ i Toni Cetinski

SUBOTINA PO STARINSKI

Stari grad Buzet, 14. rujna 2008.

Program:

10.30 sati Sv. misa u glavni crekvi
12.00 sati Otvaranje manifestacije
13.00 sati Ubed na pu cene puli Đineta
14.00 sati Predstavljanje: Češljarska radionica
15.00 sati Turnir u briškuli
16.00 sati „Birikini“, glazbena grupa
17.00 sati Pučki teatar: «Saka hiš ima svoj križ»
18.00 sati Promenada ulicama, promocija CD-a
Subotine po starinski
19.00 sati Koncert po starinski
20.00 sati Ples po starinski

Europsko prvenstvo brdskih auto utrka "Buzetski dani - INA 2008"

Most Peničići, 20. i 21. rujna 2008.

Program:

Subota 20. rujna 2008.

10.00 - 13.00 sati Trening I
14.00 - 17.00 sati Trening II

Nedjelja 21. rujna 2008.

9.00 - 11.30 sati Vožnja I
13.15 sati Svečano otvaranje utrke
13.30 - 16.00 sati Vožnja II
18.00 sati Svečana dodjela nagrada (Trg Fontana)

